

О Т Ч Е Т

**за дейността на Съвета за електронни медии
за периода 01 януари 2009 г. – 31 декември 2009 г.**

София, 30 март 2010 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. УВОД

- I.1. Промените в медийното законодателство
- I.2. Преходът на Р България от аналогова към цифрова наземна телевизия и измененията в ЗРТ и ЗЕС от 40-то Народно събрание.
- I.3. Въвеждането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги в ЗРТ и ревизията на Закона за публичното радиоразпръскване
- I.4. Развитие на превенцията и корегулацията
- I.5. Новите правомощия на СЕМ, предвидени в ЗИД на ЗРТ от 2009 г.
- I.6. Професионалните стандарти
- I.7. Лицензирането и регистрацията
- I.8. Обществените оператори - БНР и БНТ
- I.9. Националният и регионален мониторинг
- I.10. Правните дейности
- I.11. Защитата на интелектуалната собственост и опазването на авторските и сродните права в програмите на радио- и телевизионните оператори
- I.12. Изпълнението на препоръките на Сметната палата
- I.13. Международното сътрудничество
- I.14. Събирането на неплатените такси и сезирането на Агенцията за принудителни държавни вземания
- I.15. Административно-информационните дейности
- I.16. Проблемните области в дейността на СЕМ

II. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ НА СЪВЕТА ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

- II.1. Лицензирането и регистрацията
- II.2. Националният и регионален мониторинг

II.3. Надзорът над БНР и БНТ

II.4. Професионалните стандарти

II.5. Корегулацията

II.6. Правните дейности

II.7. Информационните технологии

II.8. Административно- информационните дейности

II.9. Финансовите дейности

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

III.1. Приоритетите

III.2. Основните направления

III.3. Екипният принцип

III.4. Предстоящите задачи

I. УВОД

I.1. Промените в медийното законодателство

По отношение на развитието на медийната среда, годината протече под знака на промените в медийното законодателство във връзка с въвеждането на нови правила за лицензиране на програми, предназначени за цифрово разпространение. Бяха приети изменения и допълнения в Закона за радиото и телевизията, с които беше създадена нова процедура за лицензиране на програми, предназначени за цифрово разпространение и така стана готова регулаторната рамка, необходима за цифровия преход. Беше приет (за жалост на тъмно и без нужното обществено обсъждане) и съвсем нов медиен закон - *За публичното радиоразпръскване*, който уреждаше разпространението по цифров път на радио- и телевизионни програми на обществените оператори. В края на 2009 г. този закон бе подложен на съществена ревизия, и впоследствие чрез последните изменения и допълнения на ЗРТ от началото на 2010 г., бе изцяло отменен. Интензивната работа в областта на медийното законодателство се обуславяше от два взаимно свързани процеса: цифровизацията, чието развитие, законова рамка и практически стъпки у нас тревожно закъснява, и задължителното въвеждане на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги (ДАВМУ) в ЗРТ, чийто срок изтече в края на 2009 г. Новият парламент успя в срок да въведе директивата в ЗРТ (ЗИД на ЗРТ бе обнародван в ДВ, бр.12 от 2010 г.) и ускори процеса, отнасящ се до цифровия преход по отношение на програмите на обществените оператори, предназначени за цифрово разпространение.

I.2. Преходът на Р България от аналогова към цифрова наземна телевизия и измененията в ЗРТ и ЗЕС от 40-то Народно събрание

През 2009 г. бяха приети изменения и допълнения в Закона за радиото и телевизията, в Закона за електронните съобщения и в Закона за публичното радиоразпръскване, които бяха свързани с изработването на нова регулаторна рамка, необходима за въвеждането на цифровата телевизия в Р България. Тези изменения много се забавиха, което доведе до общо изоставане на нашата страна от процеса на цифровизация и вече постигнатото в други европейски държави по отношение на въвеждането на цифровата телевизия.

При подготовката на новата регулаторна рамка Съветът прояви нужната активност – в посочения от законодателя срок той представи на вниманието на Министерство на културата свой законопроект за изменение и допълнение на ЗРТ, след което последователно представи на вниманието на Комисията за гражданско общество и медии две становища по ЗИД на ЗРТ. Съветът проведе няколко работни срещи по проблемите, отнасящи се до цифровия преход - с представители на БТК, Министерство на транспорта и съобщенията, ДАИТС, генералните директори на БНР и БНТ относно възможната продажба на НУРТС, с представители на ръководствата на „бТВ”, „Нова телевизия” и „ТВ2” относно служебното издаване на лицензии за създаване на телевизионни програми, предназначени за цифрово наземно радиоразпръскване, с ръководството на Министерство на културата – относно осъществяването на туининг проекта, свързан с въвеждането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги в ЗРТ. СЕМ участва и в няколко

публични дискусии, които АБРО иницира и проведе във връзка с въвеждането на директивата в ЗРТ.

Промяната на регулаторната рамка през 2009 г. доведе до промяна на правомощията и отговорностите на СЕМ като регулаторен орган, той получи нови професионални задачи, отнасящи се главно до лицензирането на програми, предназначени за цифрово разпространение, нови санкции по спазването на авторските и сродните права в програмите на операторите, създаването на нов публичен регистър и др. Във връзка с предстоящата цифровизация на програмите на обществения оператор БНТ, беше приет и нов Закон за публичното радиоразпръскване, за жалост на тъмно, без необходимото обсъждане в медийния сектор и без необходимите становища от националните обществени оператори, СЕМ и неправителствените организации. С последните изменения и допълнения в ЗРТ, които станаха факт в началото на 2010 г. (ДВ,бр.12 от 2010 г.) този закон беше изцяло отменен.

I.3. Въвеждането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги в ЗРТ и ревизията на Закона за публичното радиоразпръскване

41-то Народно събрание има нелеката професионална задача да въведе Директивата за аудио-визуалните медийни услуги в Закона за радиото и телевизията, като спазва някои основни изисквания за либерален подход, равнопоставеност и пропорционалност. Беше съставена междуведомствена работна група под ръководството на Министерство на културата, която в края на м. ноември 2009 г. представи проект за ЗИД на ЗРТ във връзка с транспонирането на ДАВМУ в ЗРТ.

Успоредно с това Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията направи ревизия на Закона за публичното радиоразпръскване, който беше отменен от Народното събрание, и същевременно в последните изменения и допълнение на ЗРТ от тази година бяха разписани други правила, отнасящи се до лицензирането на програми на обществените оператори, предназначени за цифрово разпространение.

През м. октомври 2009 г. СЕМ представи на вниманието и на двете работни групи две становища относно въвеждането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги в ЗРТ и във връзка с някои изменения и допълнения в ЗРТ от гледище на Закона за публичното радиоразпръскване, които са публикувани на неговата интернет страница. В тези становища СЕМ заема балансирана позиция; той подкрепя либералния подход относно въвеждането на директивата в ЗРТ, както и необходимостта от изработване на по-ясни правила от обществен интерес при определянето на програмите, които БНТ ще излъчва по цифров път.

I.4. Развитие на превенцията и корегулацията

Изминалата година беше особено успешна за СЕМ в областта на превенцията и корегулацията. Съветът иницира и проведе повече от **50 работни срещи** с различни неправителствени медийни организации по важни за средата и цялата национална общност въпроси. Ето някои от най-важните въпроси, които СЕМ активно обсъди с представители на медийната общност: враждебната реч и езикът

на омразата, опазването на малолетните и непълнолетните от вредно медийно съдържание, предстоящите радиоконкурси и избора на градове, които най-пълно отговарят на обществения интерес, служебното издаване на лицензии за цифрово разпространение на националните телевизионни програми „Б”ТВ”, „Нова телевизия” и „ТВ-2” (впоследствие „ПРО.БГ Медиа”), развитието на риалити форматите и нуждата да се спазват основни изисквания на ЗРТ, необходимостта да се гарантира задължителното излъчване на БНР и на БНТ при възможна продажба на НУРТС, спазването на авторските и сродните права в програмите на операторите и др. Съветът проведе поредица от работни срещи с ръководствата на националните телевизионни оператори „Болкан Нюз Корпорейшън” и „Нова телевизия - Първи частен канал”, свързани с нарушения на добрите нрави в някои шоу програми и риалити формати, както и с нарушения на Закона за здравето, който строго регламентира рекламирането на спиртни и алкохолни напитки в определени часови пояси; с ръководството на „Фокс Интернешънъл Ченълс България” и „Радио Витоша” относно спазването на добрите нрави и недопускането на жестокост и насилие в предаванията. Бяха проведени и работни срещи с ръководството на „Нова телевизия” относно риалити форматите „Страх” и „Цената на истината”, както и с организациите за децата и хората с увреждания. По отношение на „Цената на истината”, след проведен фокусиран мониторинг, СЕМ взе решение да издаде задължителни указания на телевизионния оператор „Нова телевизия - Първи частен канал” по спазването на изискванията на чл.17, ал.2 и ал.3 от ЗРТ.

Дали провеждането на тези работни срещи от страна на регулаторния орган постигна нужния ефект? Превенцията обикновено дава много добри резултати, дори когато те не изглеждат толкова бързи. Пряка последица от тези срещи беше, че тези електронни медии показаха желание за професионален диалог и след срещите въведоха някои промени в програмната си политика, в съответствие с изискванията на ЗРТ и изразената позиция на СЕМ.

В отчетния период корегулацията или професионалният диалог между СЕМ и неправителствения медийен сектор се разви в ново направление - в началото на 2009 г. беше създаден Експертен съвет към регулаторния орган и неговата работа досега показва голямата необходимост от такъв консултативен орган, най-вече по отношение на прилагането на професионални стандарти в областта на медийната регулация. Експертният съвет към СЕМ е провел седем заседания - по въпроси, които се отнасят предимно до спазването на някои принципи на радио- и телевизионната дейност в програмите на радио- и телевизионните оператори, като: специалната защита на малолетните и непълнолетните от вредно медийно съдържание, недопускането на предавания, съдържащи жестокост и насилие, обсъждането на условия и мерки за изработването на списък на събития с особено важно значение за националната аудитория. Експертният съвет активно ще работи в областта на защитата на децата и подрастващите, на свободата на словото и човешките права. По негова инициатива, СЕМ трябваше да проведе през м. декември 2009 г. публична дискусия на тема: „Медии и деца”, на която да покани за участие представители от различни институции, радио- и телевизионни оператори, неправителствени медийни организации и др. За жалост, такава публична дискусия не беше проведена, но нуждата от по-активен публичен диалог между регулаторния орган, телевизионните оператори и неправителствените организации, които работят в областта на детската превенция, се усеща все по-остро. В тази връзка, в началото на 2010 г. СЕМ последователно проведе работни срещи с ръководството на

националния оператор “Нова телевизия - Първи частен канал” и външния продуцент, както и с представители на неправителствената организация „Национална мрежа за децата” във връзка с предстоящия старт на новия риалити формат „Биг Брадър фемили”.

I.5. Новите правомощия на СЕМ, предвидени в ЗИД на ЗРТ от 2009 г.

Изминалата година премина и под знака на новите правомощия на СЕМ, предвидени в ЗИД на ЗРТ, приет през 2009 г. Съветът успешно стартира новия публичен регистър, извърши пререгистрацията, служебно издаде лицензии за цифрово разпространение на двете национални търговски телевизии „Б”ТВ” и “Нова телевизия”, а впоследствие - и на „Про.БГ Медиа”. Съветът предприе редица действия, свързани с прилагането на чл.125в от ЗРТ, който се отнася до представянето на доказателства за уредени авторски права за предприятията, осъществяващи електронни съобщения, както и за събирането на данни относно дял европейски произведения и произведения на независими продуценти, съгласно изискванията на §4 и §5 от ДАВМУ. СЕМ подготви и публикува на своята интернет страница всички поднормативни документи, уреждащи процедурата по издаването на лицензиите за програми, предназначени за цифрово разпространение. В началото на 2010 г. Съветът стартира процедурата по издаване на цифрови лицензии, предназначени за телевизионни програми с национален обхват.

I.6. Професионалните стандарти

В началото на 2009 г. СЕМ проведе публична дискусия на тема: „Враждебната реч и езикът на омразата в електронните медии”, съвместно с АБРО и Съюза на българските национални електронни медии. Дискусията протече при много висок интерес от страна на медии, обществени организации и държавни институции. Позицията на Съвета, че проблемите на враждебната реч и езикът на омразата изискват колективните действия на цялата медийна общност и на гражданското общество, бяха посрещнати много добре, и тя определено постигна нужния ефект в областта на публичните дейности на СЕМ, отнасящи се до професионалните стандарти.

Членове на СЕМ през 2009 г. участваха в различни конференции, дискусии и кръгли маси, посветени на въпросите за езика на дискриминацията в електронните медии, за предизвикателствата и ефектите от въвеждането на цифровата телевизия, за новите медийни стандарти при аудио-визуалните медийни услуги в хода на въвеждането на ДАВМУ в ЗРТ и др.

I.7. Лицензирането и регистрацията

Към 17 март 2010 г. по данни от Публичния регистър на СЕМ, на територията на страната осъществяват дейност **205** радио- и/ или телевизионни оператори, които създават и предоставят за разпространение **455** лицензирани и регистрирани програми.

От общия брой оператори 126 осъществяват дейност като обществени оператори. Лицензираните програми са общо **304** - **12** телевизионни програми и **292** радиопрограми. От лицензираните програми **124** са с общ/ политематичен профил. От лицензираните телевизионни програми:

- **9** са предназначени за наземно аналогово радиоразпръскване – програмите на Българската национална телевизия – „БНТ 1” (с национален обхват), „БНТ Море” (с регионален обхват), „БНТ Пирин” (с регионален обхват), „БНТ Пловдив” (с регионален обхват), „БНТ Север” (с регионален обхват) и програмите на търговските оператори – „Болкан Нюз Корпорейшън” ЕАД – програма „Б”ТВ” (с национален обхват), „Нова телевизия – Първи частен канал” АД – програма „Нова телевизия” (с национален обхват), „Про.БГ Медиа” ЕООД – програма „Про.БГ” (с национален обхват), „Медиа Бродкастинг Сървисиз” АД – програма „ТВ 3” (не се създава);
- **3** са предназначени за наземно цифрово радиоразпръскване - програмите на търговските оператори – „Болкан Нюз Корпорейшън” ЕАД – програма „Б”ТВ” (с национален обхват), „Нова телевизия – Първи частен канал” АД – програма „Нова телевизия” (с национален обхват), „Про.БГ Медиа” ЕООД – програма „Про.БГ” (с национален обхват);

Лицензираните радиопрограми са предназначени само за наземно аналогово радиоразпръскване, като:

- **5** програми са с национален териториален обхват – програмите на обществения оператор Българското национално радио – „Хоризонт” и „Христо Ботев”, и програмите на търговските оператори – „Дарик радио “АД – програма „Дарик радио – България” и „Инфопрес и Ко” ЕООД – програма „Инфопрес България” (не се създава);
- **34** програми са с регионален териториален обхват и
- **254** са с местен териториален обхват.

Регистрираните програми са общо **151**, от които **124** са телевизионни, а **27** са радиопрограми.

От телевизионните програми **69** са с национален териториален обхват; **33** – с регионален и **22** са с местен обхват.

От регистрираните радиопрограми – **6** са с национален териториален обхват, **5** – с регионален и **16** са с местен обхват.

Съветът внимателно обсъди предстоящите конкурси за радиопрограми. През 2008 г. той поръча изследвания на „Маркет Линкс” за потребностите и нагласите на местната аудитория от нови радиопрограми в градовете, в които предстои да бъдат обявени радиоконкурси - Силистра, Пазарджик, Перник, Гоце Делчев. След обобщаване на получените становища и професионални позиции, СЕМ взе решение за дефиниране на специализирания профил през отделни възрастови групи, което беше прието много добре от медийната общност и неправителствения сектор.

През 2009 г. успешно бяха финализирани конкурсите за нови радиопрограми в градовете **Разград, Търговище, Перник, Пазарджик, Гоце Делчев и Девин**. През 2010 г. предстои обявяване на конкурси за нови радиопрограми в градовете **Силистра, Ботевград, Етрополе, Правец и София**. Бяха издадени **единадесет лицензии за радиодейност**, и **две лицензии** за телевизионни програми, предназначени за цифрово разпространение (на националните телевизионни оператори “Болкон Нюз Корпорейшън” и “Нова телевизия - Първи частен канал”, а впоследствие и на “Про.БГ Медиа”). Бяха направени редица изменения на лицензии за радио- и телевизионна дейност. СЕМ лицензира нова регионална програма на

БНР с наименование „Програма Видин”, което отговаря на неговата обществена функция и мисия.

Успоредно с това СЕМ постоянно извършва регистрации на нови програми, предназначени за разпространение чрез кабелни електронни съобщителни мрежи и/или сателит. В отчетния период, съгласно изискванията на ЗИД на ЗРТ, СЕМ заличи **158 радио- и телевизионни програми**, предназначени за разпространение чрез кабелни електронни съобщителни мрежи и/или сателит, които не подадоха своите документи в указания срок. Успешно беше извършена пререгистрацията на останалите програми, като бяха издадени **120 удостоверения** за радио- и телевизионна дейност.

Съгласно измененията в ЗРТ, **Съветът успешно стартира новия публичен регистър на радио- и телевизионните оператори**, които разпространяват програми в Р България, който има три самостоятелни раздела.

По искане на трима кандидати и по своя инициатива, СЕМ откри **процедури за издаване на лицензии за програми с национален обхват, предназначени за цифрово радиоразпръскване.**

СЕМ подготви, представи за обществено обсъждане и прие Правилник за организиране и провеждане на процедура за издаване на лицензия за радио- и телевизионна дейност за програми, разпространявани чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване, както и Правилник за условията и реда за регистриране на радио- и телевизионни програми.

I.8. Обществените оператори - БНР и БНТ

Съгласно изискванията на ЗРТ, СЕМ упражнява специален надзор върху дейността на обществените оператори - БНР и БНТ. СЕМ регулярно провежда работни срещи с ръководствата на БНР и БНТ по редица въпроси, които се отнасят до тяхната дейност. В отчетния период Съветът лицензира нова регионална програма „Радио Видин” на БНР, което разширява влиянието на обществения оператор и засилва неговата обществена функция. Съветът на всеки шест месеца разглежда и приема отчетите на ръководствата на БНР и на БНТ за програмната, финансовата и технологичната им дейност. Съветът проведе и среща с ръководството на БНТ и с външните продуценти от фирма “Синемак” относно производството на български игрални филми и сериали от обществения оператор.

I.9. Националният и регионалният мониторинг

Годината беше ключова и за развитието на националния и на регионалния мониторинг на СЕМ. Съветът осъществи наблюдение върху **220 радио- и телевизионни програми**. От тях **102 са телевизионни програми, а 118 – радиопрограми**. В областта на националния мониторинг бяха наблюдавани **81 програми**. В областта на регионалния мониторинг през този период бяха наблюдавали **139 програми**. Общият обем на наблюдение възлиза на **30 210 часа**. Относителният дял на телевизионните програми бе **16 858 часа**, а на радиопрограмите – **13 352 часа**.

СЕМ проведе мониторинг на предаванията „Неделя 150” и „Панорама”, съответно на БНР и на БНТ, по спазването на изискванията на чл.7, т.6 от ЗРТ. СЕМ извърши за първи път от създаването си досега такъв мониторинг, като докладите с неговите резултати бяха публикувани на интернет страницата на Съвета. И двете предавания на националните обществени оператори спазват изискванията на чл.7,т.6 от ЗРТ за плурализъм на гледните точки. Това показва, че БНР и БНТ имат силно изразена обществена функция, която минава “през” такива основно актуално-публицистични предавания.

Съветът проведе и програмен мониторинг по спазването на условията, заложи в програмната лицензия на четири радиопрограми – „Радио Енджой”, „Радио Алма Матер - Класик ФМ” и „Радио Дъ Войс”. Докладите за този вид мониторинг бяха публикувани на интернет страницата на Съвета. Беше осъществен мониторинг по спазване на програмната характеристика „новини”, заложи в индивидуалните лицензии за радиодейност на програмите от радиоверигата „Радио-1” - в градовете София, Варна и Велико Търново; резултатите бяха приети от Съвета.

Годината е белязана и от друго важно обстоятелство - **същественото подобряване на работата на интегрираната система за цифров мониторинг**, което стана чрез смяната на фирмата, която осъществява нейната поддръжка, и това вече дава добри резултати както при националния, така и при регионалния мониторинг. Именно през 2009 г. регионалните центрове на СЕМ активизираха своята дейност, което доведе до по-системни наблюдения на редица регионални радио- и телевизионни програми, по спазването на условията на ЗРТ и като резултат - значително увеличаване на административнонаказващата дейност на регулаторния орган по места.

I.10. Правните дейности

Изминалата година беше успешна за СЕМ в областта на процесуалното представителств. През 2009 г. са образувани **общо 133 (сто тридесет и три) дела**, по които СЕМ е страна. За отчетния период има образувани 59 дела пред ВАС срещу решения на СЕМ. ВАС е постановил 17 определения за прекратяване на някои от делата - поради оттегляне на жалбите или поради тяхното присъединяване към други дела. ВАС, тричленен състав е постановил 7 решения; 5 от тях не са влезли в сила. Две от решенията са влезли в сила - по едно от делата ВАС е потвърдил решението на СЕМ, по другото го е отменил. 34 от делата предстои да бъдат разгледани от тричленен състав, 5 дела предстои да бъдат разгледани от петчленен състав, останалите дела чакат насрочване. ВАС е постановил 14 решения/определения по дела от минали години, като от тях 13 потвърждават решенията на СЕМ, 1 отменя решението на СЕМ. Правните експерти на СЕМ са се явили в около 40 открити съдебни заседания пред ВАС; те са изготвили над 30 писмени защиты, касационни жалби и придружителни писма.

Юристите на СЕМ са докладвали през отчетния период 115 преписки по съставени актове от длъжностните лица от дирекция „Мониторинг”. Следствие на докладваните преписки председателят на СЕМ е издал 80 (осемдесет) наказателни постановления, 10 (десет) административнонаказателни преписки, прекратени с мотивирана резолюция, отправени са 25 (двадесет и пет) предупреждения по чл. 28 “а” от ЗАНН. От издадените наказателни постановления 8 (осем) не са обжалвани и

са влезли в сила, 72 (седемдесет и две) са обжалвани и са образувани дела пред съответните съдебни инстанции.

I.11. Защитата на интелектуалната собственост и спазването на авторските и сродните права от радио- и телевизионните оператори.

СЕМ активно участва в заседанията на Съвета по защита на интелектуалната собственост, организирани от Министерство на културата; той проведе и няколко работни срещи с организации за колективно представителство на авторски права. Този кръг от проблеми е особено важен, поради което СЕМ през годината му отдели специално внимание. През м. април 2009 г. СЕМ проведе работна среща с новосъздадената Асоциация на независимите продуценти относно възможни инициативи за промени в ЗРТ, които да формират по-силна протекционистка политика в защита на българските телевизионни произведения. През м. октомври 2009 г., СЕМ проведе три последователни работни срещи с представители на АБКО, „Евроком“, Сдружение на малките и средни кабелни оператори „Клуб 2000“, АБРО, дирекция „Авторско право“ към МК, „Филмаутор“, „Музикаутор“, „Профон“ относно спазването на изискванията на чл.125а от ЗРТ и защитата на интелектуалната собственост и предостави информация за тези срещи на вниманието на Министерство на културата.

Съветът споделя убеждението, че предстоящото преминаване от аналогова към цифрова телевизия и въвеждането на нелинейните услуги в обхвата на регулацията, поставят големи предизвикателства пред спазването на авторските и сродните права, ето защо регулаторният орган и в бъдеще ще полага специални усилия в тази насока. Съветът вече инициира актуализиране на Меморандума за сътрудничество в областта на защитата на интелектуалната собственост, подписан през 2006 г. между СЕМ, КРС и АБРО, както и необходимостта от по-активна корегулация в тази област. През 2010 г. новите изменения и допълнения в ЗРТ още повече засилиха защитата на авторските и сродните права не само по отношение на програмите, но и по отношение на отделните предавания и аудиовизуални произведения.

I.12. Изпълнението на препоръките на Сметната палата

Годината ще бъде запомнена и с двата одита, проведени от Сметната палата - за управлението на бюджета на СЕМ през 2008 г. и за изпълнението на СЕМ в областта на мониторинга за периода 2007 - 2008 г., които завършиха с два одитни доклада, чиито препоръки поставиха дейността на Съвета под знака на необходимостта да се изработят редица правилници, инструкции, вътрешни правила, които регулират неговата цялостна дейност. Съветът изработи и прие две становища във връзка с извършените два одита, които представи на вниманието на Сметната палата. Несвършената работа в областта на СФУК в предишните години, доведе до внушителна грамада от **над 35 правилници**, които, съгласно препоръките на Сметната палата, СЕМ трябваше да приеме в много кратки срокове. Регулаторът в общи линии се справи с тази задача - той вече е приел **29 правилници** и през 2010 г. ще финализира този дълъг и нелек процес. За по-голяма яснота Съветът прие следните вътрешни нормативни документи:

- Правилник за устройството и дейността на СЕМ;
- Правилник за обучение и квалификация на служителите в СЕМ;

- Вътрешни правила за установяване на публични държавни вземания от СЕМ;
- Правилник за провеждане на стажове в СЕМ;
- Правилник за атестиране на служителите в СЕМ;
- Правилник за устройството и дейността на Експертния съвет към СЕМ;
- Вътрешни правила за реда за ползване на различните видове отпуски;
- Вътрешни правила за подбор и назначаване на административно-техническия персонал на СЕМ;
- Правила за реда и организацията за възлагане на обществените поръчки в СЕМ;
- Правилник на СЕМ за реда за установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания;
- Правила за условията и реда за сключване на договори и изплащане на възнаграждения на лица по извънтрудови правоотношения от СЕМ;
- Счетоводна политика на СЕМ;
- Индивидуален сметкоплан на СЕМ;
- Правилник за организиране и провеждане на конкурси от СЕМ за лицензиране на радио- и телевизионни оператори, разпространяващи своите програми чрез наземно аналогово радиоразпръскване;
- Правилник за условията и реда за регистриране от СЕМ на радио- и телевизионни оператори;
- Правилник за организиране и провеждане на процедура от СЕМ за издаване на лицензия за радио- и телевизионна дейност за програми, разпространявани чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване;
- Етичен кодекс за поведение на служителите в СЕМ;
- Правилник за вътрешния трудов ред в СЕМ;
- Правилник за ползване на компютърните ресурси в СЕМ;
- Инструкция за организация на деловодната дейност в СЕМ;
- Правилник за планиране, разходване и отчитане на бюджета на СЕМ;
- Правилник за основните изисквания и елементи на системата за финансово управление и контрол в СЕМ;
- Инструкция за обработване на лични данни от СЕМ в защитата им от незаконен достъп;
- Бюджетен календар за работа по бюджетната процедура за 2010 г.;
- Вътрешни правила за организация на работата относно постъпилите в СЕМ сигнали, жалби, запитвания от граждани и юридически лица;
- Вътрешни правила за достъп до обществена информация в СЕМ;
- Вътрешни правила за въвеждане на антикорупционни процедури в СЕМ;
- Правилник за вътрешния одит в СЕМ;
- Образец на месечен план за дейността на дирекция „Мониторинг“ и на всеки отдел в нея;
- Образец на месечен отчет за дейността на дирекция „Мониторинг“ и на всеки отдел в нея;
- Функционална характеристика на дирекция „Мониторинг“;
- Функционална характеристика на дирекция „Административно-информационно обслужване“;
- Функционална характеристика на дирекция „Финансови дейности“;

- Функционална характеристика на дирекция „Лицензиране и регистриране“;
- Стратегия за управление на риска и управленска отговорност в СЕМ;
- Вътрешни правила за работа с информацията, представляваща търговска тайна, постъпила в СЕМ.

1.13. Международното сътрудничество

Членове и експерти на СЕМ взеха участие в **11 международни форуми**, между които 44-о заседание на Постоянния комитет за трансгранична телевизия, във 29-а и 30-а редовна среща на ЕПРА, годишна среща на регулаторните органи на държавите-членки на Организацията за Черноморско сътрудничество, Първата конференция на министрите на държавите-членки на СЕ, отговарящи за медиите и новите комуникации, семинар относно независимо проучване на показателите за медиен плурализъм в държавите-членки на ЕС и др.

1.14. Събирането на неплатените такси от радио- и телевизионни оператори и сезирането на Агенцията за публични държавни вземания

През изминалата година този кръг от проблеми многократно беше обсъждан с ръководството на АБРО, както и с някои радио- и телевизионни оператори - по тяхна молба. От м. февруари 2009 г., СЕМ регулярно сезира Агенцията за принудителни държавни вземания за неуредени лицензионни и регистрационни задължения на радио- и телевизионни оператори. За отчетния период регулаторният орган е съставил **47 акта** за установяване на публични държавни вземания на **47 оператори**.

1.15. Административно-информационните дейности

През отчетния период СЕМ проведе **64 заседания**, прие **521 решения** и **31 становища**, публикува на интернет страницата си **67 прессъобщения** и **65 уведомления**, покани за **доброволно изпълнение** и **актове за установяване на публични държавни вземания**, което показва, че неговата дейност съвсем не е малка по обем. В редица случаи Съветът заседаваше и по два пъти в седмицата и средно е гласувал от **седем до осем решения** на всяко отделно заседание. СЕМ промени своята структура, актуализира вътрешните си нормативни документи, прие нови длъжностни характеристики на своите служители и функционални характеристики на някои от дирекциите, въведе длъжността „главен секретар“ и успешно проведе конкурс за тази длъжност.

1.16. Проблемните области в дейността на СЕМ

През отчетния период СЕМ се изправи пред необходимостта бързо да реши редица много важни професионални задачи. Твърде кратките срокове за подготовка и старт на новия публичен регистър, за пререгистрацията на операторите, за служебното издаване на лицензии за национални телевизионни програми, предназначени за цифрово радиоразпръскване, за изработване на списък на събития с особено важно значение и същевременно успоредното провеждане на десетки конкурси за радиопрограми създадоха големи трудности в оперативната работа на Съвета.

През отчетния период могат да се посочат следните проблемни области в работата на Съвета:

- **Забавяне на изработването на списък на събития с особено важно значение.** През 2009 г. СЕМ направи значителна стъпка напред, като утвърди примерен списък на тези събития и започна активен консултационен процес. През м. ноември 2009 г. бяха получени шест становища от държавни институции и неправителствени организации, които трябва да се разгледат последователно от Експертния съвет и от СЕМ, след което да се публикуват на интернет страницата на Съвета за широко обществено обсъждане;
- **Известно изоставане в графика за подготовката и окончателното приемане на правилниците по СФУК,** съгласно препоръките на Сметната палата, което ще приключи през 2010 г.

II. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ НА СЪВЕТА ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

Разнообразната дейност на СЕМ в неговите основни направления за отчетния период, представена в подробности.

II. 1. ЛИЦЕНЗИРАНЕТО И РЕГИСТРАЦИЯТА

Лицензиране на радио- и телевизионни оператори

➤ Издадени лицензии за радиодейност или телевизионна дейност:

- Лицензия № 036/05.01.2009 г. на „**Радио ФМ Плюс**” АД за програма „Радио ФМ плюс”;
- Лицензия № 037/ 05.01.2009 г. на „**Радио 1**” ООД за програма „Радио 1”;
- Лицензия № 038/ 05.01.2009 г. на „**Радио Браво**” ЕООД за програма „Радио Браво”;
- Лицензия № 039/ 12.01.2009 г. на „**Алфа Радио**” ООД за програма „Алфа Радио – Самоков”;
- Лицензия № 040/ 12.01.2009 г. на „**Алфа Радио**” ООД за програма „Алфа Радио – Велинград”;
- Лицензия № 041/ 20.03.2009 г. на „**Радио ФМ Плюс**” АД за програма „Радио ФМ плюс”;
- Лицензия № 042/06.2009 г. на **Фондация „Радио Нова Европа**” за програма „3и Рок”;
- Лицензия № 043/06.2009 г. на „**Метрорадио**” ЕООД за програма „БГ Радио”;
- Лицензия № 044/ 27.07.2009 г. на „**Алфа Радио**” ООД за програма „Алфа Радио”;
- Лицензия № 045/27.07.2009 г. на „**Радиокомпания Си.Джей**” ООД за програма „Енджой”;
- Лицензия за телевизионна програма, предназначена за цифрово радиоразпръскване на „**Болкан Нюз корпорейшън**” ЕАД;
- Лицензия за телевизионна програма, предназначена за цифрово радиоразпръскване на „**Нова телевизия - Първи частен канал**” ЕАД.

➤ **Постановени решения** за издаване на лицензии за радиодейност на кандидатите, класирани на първо място в проведените конкурси в градовете **Ямбол, Малко Търново, Търговище, Разград, Перник, Пазарджик, Гоце Делчев, Девин – 26 броя, които не са влезли в сила;**

Изменения на лицензии за радио- и телевизионна дейност

- **Постановени решения за изменение на индивидуални лицензии – 132, от които:**
Решения за удължаване срока на лицензи – 25:
- “Болкан Нюз корпорейшън” ЕАД – за телевизионна програма “Б” ТВ;
 - „Про.БГ Медиа” ЕООД – за телевизионна програма „Про.БГ”;
 - „Нова телевизия – Първи частен канал” АД – за телевизионна програма „Нова телевизия”;
 - лицензия за радиодейност № 321-00015/2000 г. на „Гларус” ООД – за програма „Радио Микс” за град Сливен;
 - лицензия за радиодейност № 321-00010/2000 г. на „Гларус Р” ООД – за програма „Гларус” за област Бургас;
 - лицензия за радиодейност № 321-0009/2000г. на „Радио 1” ООД – за програма „Радио 1” за област Пловдив;
 - лицензия за радиодейност № 441-00175/2000 г. на „НЕТ ФМ” – за програма „Радио Енерджи 100.5” за област Русе;
 - лицензия за радиодейност № 321-00006/2000 г. на „Радио Тангра” ЕАД – за програма „Вероника” за област София;
 - лицензия за радиодейност № 321-00019/2000 г. на „Дойче Веле България” – за програма „Дойче Веле България” за област София;
 - лицензия за радиодейност № 321-00014/2000 г. на „Форте” ООД – за програма „Форте” за област Шумен;
 - лицензия за радиодейност № 321-00021/2000 г. на „Радио Франс Интернационал България” ЕООД – за програма „РФИ – България” за област София;
 - лицензия за радиодейност № 321-00022/2000 г. на „Радио ФМ Плюс” АД – за програма „Радио ФМ+” за област София;
 - лицензия за радиодейност № 321-00004/2000 г. на „Трели” ООД – за програма „ФМ +”; област Стара Загора;
 - лицензия за радиодейност № 321-00025/2000 г. на „Плевен Плюс” АД – за програма „Радио Фреш” за област Плевен;
 - лицензиите за радиодейност № 321-00005/2000 г. на „Фокус-Нунти” ООД – за програма за радиодейност „Радио Фокус – Бургас” за област Бургас;
 - лицензия за радиодейност № 441-00165/2000 г. на „Фокус-Нунти” ООД – за програма „Радио Фокус – Велико Търново” за град Велико Търново;
 - лицензия за радиодейност № 321-00008/2000 г. на „Темпо” ЕООД – за програма „Темпо” за град Русе;
 - лицензия за радиодейност № 441-00169/2000 г. на „Гей 94” ЕООД – за програма „Радио Гей” за област Благоевград;
 - лицензия за радиодейност № 441-00162/ 2000 г. на „Радио Вива” ЕООД – за програма „Радио К2” за град София;
 - лицензия за радиодейност № 441-00163/ 2000 г. на „Радио Експрес” ЕАД – за програма „Дъ Войс” за област София;

- лицензия за радиодейност № 441-00174/ 2000 г. на “Радио Веселина” ЕАД – за програма „Радио Веселина - Ямбол” за област Ямбол;
- лицензия за радиодейност № 441-00172/ 2000 г. на „Радио Веселина” ЕАД – за програма „Радио Веселина - Пловдив” за област Пловдив;
- лицензия за радиодейност № 441-00173/ 2000 г. на „Радио Веселина” ЕАД – за програма „Радио Веселина – Стара Загора” за област Стара Загора;
- лицензия за радиодейност № 441-00171/ 2000 г. на „Агенция Атлантик” ЕООД – за програма “Витоша - Варна” за област Варна;
- лицензия за радиодейност № 441-00170/ 2000 г. на „Агенция Атлантик” ЕООД – за програма „Витоша - Пловдив” за област Пловдив;

Решения за прехвърляне на лицензии – 18:

- лицензия за радиодейност № 441-00272/2001 от „Леге Консулт” ЕООД на „ТВ 2” ЕООД;
- лицензия за радиодейност № 441-00313/2001 г. от ЕТ „Орфей Медия – Тодор Тодоров” на „Фокус-Нунти” ООД;
- лицензия за радиодейност № 441-00458/2001 г. от „Олимпик Комерс” ООД на „Фокус-Нунти” ООД;
- лицензия за радиодейност № 441-00320/2001 г. от „Фаворит 44” ЕООД на „Галис 85” ЕООД;
- лицензия за радиодейност № 441-00460/2001г. от ЕТ „Благовест Порожанов – Дионисий на Ритъм Плюс” ЕООД;
- лицензия за радиодейност № 321-00005/2000 г. от „Никика – 90” ЕООД на „Фокус – Нунти” ООД;
- лицензия за радиодейност № 441-00380/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00331/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00378/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00366/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00334/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00336/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00379/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00335/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00381/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00333/2001 г. от „Радио Свят” ЕООД на „Плевен Плюс” АД;
- лицензия за радиодейност № 441-00346/2001г. от „Ритмо Пловдив” ЕООД на „Никнет” ЕООД;
- лицензия за радиодейност № 441-00347/2001г. от „Ритмо Пловдив” ЕООД на „Никнет” ЕООД.

Решения за изменение на наименование на програмата и/ или правноиндивидуализиращите данни на оператора, и/ или програмни характеристики – 89.

Постановени откази за изменение или прехвърляне на лицензии – 4.

Решения за прекратяване предсрочно срока на лицензии за радиодейност – 17 решения:

- „Инфопрес и Ко” ЕООД (за програма „Инфордио”) – 5 лицензии;
- „Орфей медиа ФМ” ЕООД (за програма „Радио ФЕМ ФМ”) – 2 лицензии;
- „Радио ФМ Плюс” АД (за програми „Радио Мила ФМ” и „Радио 94.9 Радио ФМ Плюс”) – 7 лицензии;
- „Радио Свят” ЕООД (за програма „Радио Фреш”) – 1 лицензия;
- „М.Сат Кейбъл” АД (за програма „Радио О’Кей”) – 1 лицензия;
- ЕТ „ВЕС Емилия Василева” (за програма „Радио Бумеранг”) – 1 лицензия.

Откриване на процедури по чл.116 от ЗРТ:

- По искане на „Русмедия” ООД;
- По искане на Сдружение „Християнски Център”;
- По искане на „Радиокомпания Си. Джей” ООД;
- По искане на „ТВ Европа” ЕАД;
- По искане на „Вест ТВ” ЕАД;
- По инициатива на „ТИС 2002” ООД.

Други дейности, отнасящи се до лицензиране на нови програми:

- Подготовка на образци на документи и методически указания за конкурси за радиодейност;
- Подготовка на конкурсни книжа за 24 конкурса за радиодейност в градовете – Търговище, Разград, Перник, Гоце Делчев, Пазарджик и Девин;
- Подготовка на проекти за лицензии за разпространение на програми с национален обхват, предназначени за цифрово разпространение.

Регистриране на радио- и телевизионни оператори

За отчетния период Съветът за електронни медии е издал **51 регистрации**, от които **38 регистрации - за телевизионна дейност и 13 регистрации за радиодейност.**

➤ **Регистрации за телевизионна дейност – създаване на програми, разпространявани чрез кабелни електронни съобщителни мрежи и/ или сателит:**

- „Фар РГВ” АД - програма – „ФАР online tv”; профил – политематичен; кабел; регионален обхват – област Бургас;
- „Поп Кор Медия” ООД - програма – „ПОП Кор ТВ”; профил – политематичен; сателит; национален обхват;
- „ВАВА ТУР” ЕООД - програма – „ТВ 9”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален – област Пазарджик;
- „Източни Родопи” ООД - програма – „Източни Родопи ТВ”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален – област Кърджали;

- „ФЕН ТВ” ООД - програма – „Фен ТВ”; профил – специализиран - музикален; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Фолклор ТВ” ООД - програма – „Фолклор ТВ”; профил – специализиран - музикален; кабел и сателит; обхват – национален;
- „ФЕН ТВ” ООД - програма – „Балканика Мюзик Телевижън”; профил – специализиран - музикален; кабел и сателит; обхват – национален;
- ЕТ „Стел-66-Стела Димитрова” - програма – „Ен Ер Джи Вижън”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен - град Търговище;
- „Ай Си Ес” ЕАД - програма – „Шанс ТВ”; профил – специализиран - информационен; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Фар РГВ” АД - програма – „ФАР online tv”; профил – политематичен; кабел и сателит; регионален обхват – област Бургас;
- СД „Риф-08 – Тодоров, Христева и сие” - програма – „Балкан Нюз ТВ”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален – община Сопот и община Карлово;
- „Телекабел” АД - програма – „Телекабел”; профил – специализиран – документално филмов и информационен; кабел; обхват – регионален – област Пазарджик;
- „Ретел” АД - програма – „Средногорие ТВ”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален;
- ИА „Социални дейности на МО” - програма – „Военен ТВ Канал”; профил – специализиран – военна насоченост; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Тянков” ООД - програма – „Тянков ТВ”; профил – специализиран-музикален; кабел и сателит; обхват – национален.
- „Стуарт” ЕООД - програма – „ДАРТС”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен – община Благоевград;
- „РТВ Вестител Враца” ЕАД - програма – „VTV Враца”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен – община Враца;
- „Астеос” ЕООД - програма – „Здраве”; профил – специализиран; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Естейт ТВ” ЕООД - програма – TV 1; профил – специализиран - информационен; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Ястреб Инвест” ООД - програма – „КТВ Странджа” профил – политематичен; кабел; обхват – местен – град Елхово;
- „Скай Петролеум” ЕООД - програма – „Скай ТВ”; профил – специализиран – музикално-информационен; кабел; обхват – регионален – общини – Крлово, Сопот, Анево;
- „Телестар България” ЕООД - програма – Telestar TV; профил – специализиран – ТВ пазар; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Мимюни Медиа” Груп ООД - програма – Amoreo; профил – специализиран -музикален; кабел и сателит; обхват – национален;
- „ТТВИ” ЕООД - програма – Travel TV International; профил – специализиран-документално-филмов; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Ти Ви Гайд Нетуърк” ООД - програма – TV Guide; профил – специализиран – информационни-справочен; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Гефикс” ООД - програма – “LTV Димитровград”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален – община Димитровград;

- „Омега Филмс” ООД - програма – „Фиеста ТВ”; профил – специализиран - развлекателен; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Дарик Радио” АД - програма – „Дарик радио и телевизия”; профил – политематичен; кабел и сателит; обхват – национален;
- „Ти Ви Арт” АД - програма – tv art; профил – специализиран –за култура; кабел и сателит; обхват – национален;
- „БГ САТ” АД - програма – “ТВ+”; профил – политематичен; сателит; обхват – национален;
- СД „Братя Бееви” - програма – “ББТВ”; профил – специализиран - музикален; кабел; обхват – регионален – община Велинград;
- „Агенция за консултации и комуникации” ООД - програма – BG Info Channel; профил – специализиран – информационно- туристически; кабел и сателит; обхват – национален;
- „РТВ” ЕООД - програма – „Габрово кабел”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален;
- „РИО” ООД - програма – „НИМ”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен – Свиленград;
- „Туида Медиа” – програма „Туида Плюс”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен – град Сливен;
- „Родопи Сат Плюс” ООД – програма – „Родопи Сат +”; профил – политематичен; кабел; обхват местен – град Смолян;
- „Болкан Нюз Корпорейшън” ЕАД – програма “bTV Cinema”; профил специализиран – филмов; кабел и сателит; обхват – национален.

➤ **Регистрации за радиодейност – създаване на програми, разпространявани чрез кабелни електронни съобщителни мрежи и/или сателит:**

- Община Котел - програма – „Общинско радио Котел”; профил политематичен; кабел; местен обхват – гр. Котел;
- Община Кюстендил - програма – „Радиоцентър Кюстендил”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален – община Кюстендил;
- Община Хисаря - програма – „Местно кабелно радио Хисар”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен – град Хисаря;
- Община Гоце Гелчев - програма – „Общинско радио Гоце Делчев”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен Община Гоце Гелчев;
- Община Силистра - програма – „Общинско кабелно радио Силистра”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален – общини Силистра, Алфатар, Ситово и Кайнарджа;
- Община Бургас - програма – „Общинско радио Бургас”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален – област Бургас;
- Община Разград - програма – „Общинско радио Разград”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен-община Разград;
- Община Кърджали - програма – „Общинско радио Кърджали”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен-община Кърджали;
- Община Монтана - програма – „Радиоцентър Канал М Монтана”; профил – политематичен; кабел; обхват – регионален - община Монтана;
- Община Ловеч - програма – „Общинско радио Ловеч”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен-община Ловеч;
- Община Средец - програма – „Общинско радио Средец”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен-община Средец;

- Община Смолян - програма – „Общинско радио Смолян”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен-община Смолян;
 - Община Севлиево – програма „Община Севлиево”; профил – политематичен; кабел; обхват – местен – община Севлиево;
- **Решения за изменение на регистрации – 28 броя;**
 - **Заличаване на регистрации за радио- или телевизионна дейност – 168 (от които с Решение №102/ 28.04.2009 г. – 158 регистрации);**
 - **Откази за регистрация – 11 броя;**
 - **Подготовка и издаване на над 150 удостоверения за осъществяване на радио- или телевизионна дейност чрез кабелни електронни съобщителни мрежи и/или сателит;**
 - **Публичен Регистър:**

Служителите от дирекцията участваха в разработването на проект на публичния регистър, както и в изграждането на база данни на лицата, които подлежат на вписване в него. В рамките на определения от законодателя едномесечен срок – бяха обработени документите на **168 оператори**, които създават **460 програми**.

За отчетния период служителите от дирекцията отразяваха в публичния регистър всички изменения, които се отнасят до програмите или дружествата на радио- и телевизионните оператори;

- **Дейности, свързани с произнасяне на СЕМ на основание други нормативни актове:**

СЕМ през отчетния период се е произнесъл по множество изменения на техническите параметри на разрешения за осъществяване на електронни съобщения (по ЗЕС).

Изготвени са **138 решения**, във връзка с препратени по компетентност от КРС заявления за прехвърляне или изменение на разрешения за осъществяване на електронни съобщения.

Изготвени са **16 становища по § 5 от ЗИД на ЗЕС**. Във връзка с посочените становища са разгледани и **обработени над 400 заявления** за разрешение за осъществяване на електронни съобщения чрез наземно радиоразпръскване на телевизионни сигнали.

- **Решения и други актове:**

За този отчетен период, служителите от дирекция „Лицензиране и регистриране” са подготвили над **500 решения**, и са изпратили над **1100 писма**.

Подготвили са и проекти на:

- Вътрешни правила за установяване на публични държавни вземания от Съвета за електронни медии;

- Правилник за регистриране на лица, които създават програма за разпространение чрез кабел и сателит;
- Правилник за провеждане на процедура за издаване на лицензии за програми, които ще се разпространяват чрез наземно цифрово радиоразпръскване.

II. 2. НАЦИОНАЛЕН И РЕГИОНАЛЕН МОНИТОРИНГ

Дирекция “Мониторинг” извършва надзор върху дейността на радио- и телевизионните оператори в съответствие с правомощията на регулатора по чл. 32, ал. 1, т. 1 и съгласно чл. 33, т. 1 от Закона за радиото и телевизията.

През отчетния период Дирекцията осъществи дейността си чрез разпределение на работата в два отдела “Национален мониторинг” (13 експерти) и “Регионален мониторинг”- 7 ръководители на Регионални центрове в градовете – София, Варна, Велико Търново, Видин, Благоевград, Пловдив и Бургас и 6 експерти в гр. София.

Наблюдението на радио- и телевизионните програми бе извършвано в следните основни направления:

- Мониторинг на радио- и телевизионни програми по спазването на изискванията на ЗРТ;
- Мониторинг на радио- и телевизионни програми по спазването на условията, които се съдържат в техните програмни лицензии;
- Мониторинг на радио- и телевизионни програми в условия на предизборна кампания;
- Мониторинг чрез проверки на място за установяване на нерегламентирано разпространение на радио- и телевизионни програми, предоставяни от нерегистрирани в СЕМ оператори.

Цялостната работа бе и в съответствие със заложените в „План за дейността на Съвета за електронни медии за първото (и второто) шестмесечие от мандата на председателя на СЕМ” задачи.

➤ Основни дейности:

В отчетния период приоритетна задача бе създаването на нова визия и философия за дейността в областта на мониторинга. На тази база бе създаден и въведен нов алгоритъм на организация на работата, основата на който е:

- Структуриране и въвеждането на нов модел за график за наблюдение (седмичен - за отдел „Национален мониторинг”, и месечен - за отдел „Регионален мониторинг”); определяне на различни по своето значение, видове мониторингова дейност. Акцентът в новото планиране бе поставен върху системното наблюдение в отдел „Национален мониторинг” на актуални формати (риалити, шоу програми с голяма продължителност VIP Brother 3, „Мюзик Айдъл 3”, „Страх”, „Сървайвър”, „ВИП Денс”, „Денсинг старс”, “Стани поп-фолк звезда”, „Размяна на съпруги”), регулярен и фокусиран мониторинг на нови предавания в програмите на обществените и

на търговските оператори („В неделя с...”, „ЕЗО ТВ”, „На кафе”, „Референдум”, „Голямата уста”, „Големият избор”, „Да разлаеш кучетата”, „Бягство към победата”, „Комиците”, „Нека говорят”, „Пълна лудница”, „Цената на истината”, „Челюсти”, „Трезор”, „Точно така”, „Станция Нова”, „Деконструкция”, „Шоуто на Иван и Андрей”), както и на нови програми (bTV comedy);

- Стандартизирано регулярно наблюдение на програми на националните обществени оператори с акцент: значими политически и икономически предавания – „Неделя 150” и „Събота 150” („Хоризонт”), „Панорама” (БНТ 1), „Референдум” (БНТ 1), сутрешни блокове (БНТ 1, „Хоризонт”), „12+3” („Хоризонт”), „Нещо повече” („Хоризонт”) „От петък до петък” („Хоризонт”), „Добър ден” („Хр. Ботев”), „Клуб на журналиста” („Хр. Ботев”); както и на програмите на търговски оператори с висока степен на обществено влияние с акцент рейтингови предавания, съдържащи политически и икономически коментари и анализи: „На 4 очи” („НТВ”) „Сеизмограф” („Б”ТВ”), сутрешни блокове, „Денят” и „Седмицата” („Дарик радио”);
- Отдел „Регионален мониторинг” постави акцент върху програми на оператори, които досега не са наблюдавани или частично са наблюдавани, за да могат да се изготвят доклади за програмния профил, както и върху фокусирано наблюдение по спазването на отделни разпоредби от ЗРТ. Такова наблюдение (по заявен програмен профил) през м. октомври 2009 г. започна и отдел „Национален мониторинг” върху програмите „Про.БГ” и „Про ФМ”;
- Възстановена бе седмичната периодичност на отчитане на извършената от експертите дейност и беше създаден нов вид на седмичен отчет. Това даде възможност за по-голяма гъвкавост при последващо наблюдение и последващо оперативното планиране на задачите през седмицата, а също и бърза експертна реакция при образуване на административнонаказателни производства (АНП);
- Бяха поставени нови задачи пред работещите в отдела, като основната цел бе повишаване на аналитичността и експертността при извършването на наблюдение. Освен количественото отчитане на наблюдението по т.нар. „часови пояси”, бяха създадени условия за аналитични и прогнозни доклади, които се отнасят до конкретни предавания в развитие;
- Основно отличие за отчетния период в дейността бе подготовката и организацията на работата на експертите по отразяването на трите предизборни кампании в програмите на радио- и телевизионните оператори. Тази конкретна задача определи провеждането на различни видове мониторинг (регулярен, фокусиран и извънреден) и повишената гъвкавост при тяхното планиране.
- Отчитайки същественото значение на интегрираната система за мониторинг (ИСМ) за ритмичната работа на експертите, ръководството на дирекцията предприе действия за изясняване на нейното актуално състояние. Съветът одобри обстоен доклад по проблемите, отнасящи се до нейното внедряване и оперативната ѝ работа, изготвен съвместно с дирекция “Информационни технологии”.

Дирекцията взе активно участие на експертно равнище в обсъждането и в осъществяването на предприетите от СЕМ конкретни действия по подобряване

работата на ИСМ: кореспонденция с испанската фирма „Тедиал“, обсъждане на оферти за доставка на ново лентово устройство; обсъждане на оферти за нова фирма, която да поеме техническото обслужване на системата. Днес системата работи много добре и дава възможност за бърза експертна реакция и наблюдение.

➤ **Регулярен мониторинг върху радио и телевизионни програми:**

Експертите извършиха **наблюдение върху 220 радио- и телевизионни програми**. От тях **102 са телевизионни програми, а 118 – радиопрограми**. В националния мониторинг са наблюдавани **81 програми**. Експертите с отговорност за регионални/местни програми са проследили **139**. Общият обем на наблюдение възлиза на **30 210 часа**. Относителният дял на телевизионните програми е **16 858 часа**, а на радиопрограмите – **13 352 часа**.

Поради спецификата на периода, включващ три предизборни кампании, най-голям дял в обхвата на наблюдението в „Национален мониторинг“ заемат програмите на големите национални търговски оператори („Би Ти Ви“, „Дарик Радио“, „Нова телевизия“, „Скаг“) и на националните обществени оператори (БНТ1 и БНР – „Хоризонт“, „Христо Ботев“, „Радио София“), както и на други търговски оператори, в чиито програми е била застъпена предизборната тематика. По-малко наблюдавани са телевизионни новоразпространявани и музикални радиопрограми.

Най-голям обем регионални телевизионни програми са наблюдавани на територията, която обхващат регионалните центрове **Видин, Бургас и Пловдив**. От регионалните радиопрограми най-много са прослушвани тези на територията на регионалните центрове **Велико Търново, Пловдив и Варна**.

Анализът на посочените данни сочи следните тенденции:

- расте обемът на наблюдение – с около 4 890 часа в сравнение с 2008 г;
- разширява се обхватът – наблюдаваните програми са 64 повече от 2008 г, въпреки наложеното по време на предизборните кампании стесняване на наблюдението върху ограничен брой програми;
- най-голямо (с 49 програми) е увеличението на надзора върху радиопрограми;

➤ **Фокусиран мониторинг:**

Мониторинг по спазването на чл.7, т.6 от ЗРТ:

По решение на Съвета бе извършено специализирано едномесечно наблюдение върху представителните политически предавания на националните обществени оператори БНР и БНТ:

„Неделя 150“ – за периода 16.11.2008г. – 02.12.2008 г.;

„Панорама“ – за периода 21.11.2008г. - 12.12.2008 г;

Изготвени бяха доклади за резултатите от наблюдението, представени за обсъждане и одобрение в Съвета и за публикуване на сайта на СЕМ.

Мониторинг по спазването на чл. 83, ал. 2 от ЗРТ:

По решение на Съвета бе извършено специализирано едномесечно наблюдение върху предаването „Челюсти” на оператора „Нова телевизия – Първи частен канал” АД за периода 14.09.2009 – 14.10.2009 г. Докладът за резултатите от наблюдението бе приет от Съвета.

Мониторинг по спазване на програмни характеристики, съдържащи се в лицензията:

По решение на Съвета бе извършен мониторинг по спазването на програмните характеристики, съдържащите се в програмните лицензии на 4 радиооператори, разпространяващи програмите си за територията на София:

СУ „Кл. Охридски” - програма „Алма Матер – Класик ФМ”;
„Радиокомпания Си Джей” ООД – програма „Енджой”;
„Радио контакт България” ЕООД – програма „Радио Нова”;
„Радио Експрес” ЕАД – програма „Дъ Войс”.

Изготвени бяха доклади за резултатите от наблюдението, представени за обсъждане и одобрение в Съвета и за публикуване на интернет страницата на СЕМ. Докладът за програма „Радио Нова” не бе разглеждан от Съвета. Извършен бе и мониторинг по спазване на програмната характеристика „новини”, заложен в индивидуалните лицензии за радиодейност на програмите от радиоверигата „Радио-1” - в градовете София, Варна и Велико Търново.

Същевременно отдел „Регионален мониторинг” осъществи едноседмично наблюдение за спазване на програмния профил на **12 телевизионни програми и 6 радиопрограми** с регионален/местен обхват. Наблюдение по заявен програмен профил, осъществи и отдел „Национален мониторинг” върху програмите „Про.БГ” и „Про ФМ”.

Мониторинг на радио- и телевизионни програми по спазване на основните правила за работата на електронните медии в условията на избори:

В съответствие с изискванията на ЗРТ по чл.33, т. 3, с предписанията на ЗИЧЕП и ЗИНП, както и въз основа на Становище на СЕМ от 18 май 2009 г. относно отразяването на предизборната кампания от радио- и телевизионните оператори, дирекцията предложи, а Съветът одобри планове за организиране на усилено наблюдение;

Мониторинг по спазване на основните правила за работата на електронните медии в условията на предизборна кампания за избор на членове на Европейския парламент:

Отдел „Национален мониторинг” осъществи наблюдение на **15 телевизионни и 7 радиопрограми**. Акцентът бе поставен върху програмите на националните обществени оператори – БНР – програми „Хоризонт”, „Христо Ботев” и „Радио София”; БНТ – „БНТ 1”; върху програмите на най-големите търговски оператори с национално разпространение и широко обществено въздействие – „Дарик радио”,

„Би Ти Ви”, „Нова телевизия”, както и върху програми на обществени или търговски оператори, представляващи специфичен интерес за наблюдение в предизборен период – „Скат”, радио „К2”, „Европа”, Re:TV, „Алма Матер - Класик ФМ”. Успоредно с изброените, на усилено наблюдение бяха подложени и програмите на други търговски оператори с цел установяване на присъствието на изборната тематика в програмите им и съответствието на законовите изисквания – „Зи Рок”, „Нова Българска телевизия” (Евроком БГ) „Евроком”, „МСат”, TV 7, „ББТ”, „7 дни ТВ”, „ТВ 2”, „Канал 3”, VTV.

Отдел „Регионален мониторинг” наблюдава 27 радио- и телевизионни програми, подбрани съобразно програмния им профил и влиянието върху аудиторията. Обобщен доклад за резултатите от това наблюдение бе приет от СЕМ и публикуван на интернет страницата на Съвета.

Мониторинг по спазване на основните правила за работата на електронните медии в условията на предизборна кампания за избиране на народни представители:

Наблюдението бе съсредоточено върху **12 програми с национален и регионален обхват** създавани и разпространявани от националните обществени оператори БНТ и БНР и върху **29 програми на търговски оператори**. От общо 41 програми - 24 са телевизионни, а 17 - радиопрограми. Обобщен доклад за резултатите от това наблюдение бе приет от СЕМ и публикуван на сайта на Съвета.

Мониторинг по спазване на основните правила за работата на електронните медии в условията на предизборна кампания за частични местни избори:

Това наблюдение обхваща периода 15.10.2008 – 15.11. 2009 година. То включва общо **9** програми – **6** телевизионни и **3** радиопрограми. От тях **8** са с национален и **1** - с регионален/местен обхват. Две от програмите са на обществени оператори. Другите програми са подбрани според програмния им профил и съображения за степента на въздействие върху аудиторията. Обобщен доклад за резултатите от това наблюдение бе приет от СЕМ и публикуван на сайта на Съвета.

Организацията на наблюдението на посочените три предизборни кампании, планирането и отчитането му бяха извършени по нов пробен модел, който центрира експертната дейност върху цялостност, аналитичност и прогнозиране на медийното поведение на даден оператор в предизборните кампании, а не върху механичния преглед на определени часови отрязъци в програмите.

➤ **Защита на потребителите и на „рисковите” групи:**

Мониторинг на радио- и телевизионни програми по спазване на изискванията на ЗРТ по отношение на защитата на малолетните и непълнолетните от вредно медийно въздействие:

Освен постоянното регулярно наблюдение върху програмите на радио- и телевизионните оператори за спазването на изискванията на ЗРТ за недопускане на предавания, насочени към увреждане на физическото, умственото и моралното развитие на малолетните и непълнолетните (чл.17, ал.2), както и на реклами,

насочени към деца, или с участието на деца и непълнолетни (чл. 76, ал. 3 и ал. 4, чл.80, ал.3 т.1, т.2), отдел „Национален мониторинг” осъществи специално наблюдение и проверки по сигнали от Държавната агенция за закрила на детето със своевременна реакция на всеки един от тях (вж. раздел Работа със сигнали и жалби); подготви в условията на обществен натиск и в съкратени срокове експертно становище за потенциалното въздействие на риалити формати тип „Страх” върху развитието на малолетните и непълнолетните; осъществи непрекъснато наблюдение върху други формати с потенциално негативно въздействие върху непълнолетната аудитория („ВИП Брадър” – „НТВ”, „Мюзик Айдъл”, „Б”ТВ”, „Бойна зона” – „Диема” и „Ринг”/); извърши специален мониторинг върху програмирането на филми и сериали в неподходящо от гледна точка на изискванията на чл.17, ал. 2 и ал. 3 от ЗРТ време в програмите на „Фокс Интернешънъл Ченъл”.

По решение на Съвета отдел „Национален мониторинг” осъществи едномесечно фокусирано наблюдение на предаването „Цената на истината”. Докладът за резултатите бе приет единодушно от СЕМ, след което Съветът взе решение за издаване на **Задължителни указания** на оператора „Нова телевизия – Първи частен канал” АД по спазването на изискванията, съдържащи се в неговата програмна лицензия и във връзка с чл.17, ал.2 и ал.3 от ЗРТ.

Тази проблематика е застъпена и в дейността на отдел „Регионален мониторинг”, който извърши специално наблюдение върху програмите „Кейбълтел Кърджали”, „ТВ Добруджа”, „Нове ТВ”, „Канал Вега”, „Делта”, „Алома”, „Струма” и „Северозапад мюзик”. Отделът осъществи специално наблюдение и по спазването на някои от принципите за осъществяване на радио- и телевизионна дейност („добрите нрави”), които имат отношение към споменатата проблематика – „ТВ Родопи”, „Каварна Сат”, „Ново радио Търговище”, „Радио Белла”, „Радио Шумен”, „Радио Темпо”.

Резултатите от този тип мониторинг, в едни случаи са намерили израз в административнонаказателните производства, осъществени в дирекцията, а в други – в проведени срещи с представители на съответните оператори като елемент на корегулацията и превенцията;

➤ **Мониторинг на радио- и телевизионни програми по спазване на изискванията на ЗРТ по отношение на рекламата и спонсорството:**

Съветът за електронни медии извърши значителна по обхват и сериозна в качествено отношение работа по специализиран мониторинг на реклами, представляващи потенциално рисково въздействие върху потребителите:

- реклами на спиртни напитки – пряка и непряка реклама в нарушение на разпоредбите на Закона за здравето;
- заблуждаваща реклама, обозначение на търговската марка на спонсора в нарушение на изискванията на ЗРТ;
- предварително въвеждане на т.нар. „продъкт плейсмънт” в програмите на някои оператори;
- реклама на лекарствени средства и методи за неконвенционално лечение;
- позициониране на продукти, забранени за рекламиране - тютюневи изделия;
- некоректно разполагане на т.нар. статична реклама.

Резултатите от този вид мониторинг също така са намерили израз в административнонаказателните производства /вж. съответния раздел/, реализирани в дирекцията, а в други случаи – в осъществени срещи с представители на съответните оператори с цел превенция.

➤ **Мониторинг чрез проверки на място за установяване на нерегламентирано разпространение на радио- и телевизионни програми, предоставяни от нерегистрирани в СЕМ оператори:**

След утвърждаване през м. септември от СЕМ на методика за осъществяване на тази дейност, дирекцията започна проверки на място по изготвен план-график. За постигане на по-голяма ефективност бе проведена среща на експертно равнище с представители на КРС, на която бяха договорени конкретни стъпки за взаимно сътрудничество. Обект на проверки станаха **130** програми, заличени с решение на СЕМ от Публичния регистър на Съвета, и други програми, които се разпространяват без регистрация. Извършена бе значителна по обем и нелека дейност. От предвидените за проверка заличени **130** програми са проверени **111** (или е събрана информация за тях). Резултатите от тези проверки показаха, че със законовите разпоредби да преустановят създаването и предоставянето за разпространение **са се съобразили** операторите на **83** програми. Операторите на други **2** програми са ги видоизменили, така че разпространението им **да не противоречи на ЗРТ**. Положителният ефект от проверките е очевиден. Немалка част от **26-те** нарушители веднага след проверките **предприеха действия за регистриране, като някои от тях вече получиха необходимата регистрация от СЕМ**. Макар че в сравнение с проверки от 2007 г. сега е установен значително по-малък брой програми, разпространявани без да са имали регистрация в СЕМ, този брой показва не изключения, а **тревожна тенденция**. Потвърждава се впечатлението от предишните проверки, че нарушителите са предимно **предприятия, осъществяващи електронни съобщения**. Извършените проверки донесоха и друг положителен ефект – все по-ясна е реалната картина на медийната среда в страната, което е солидна основа за изпълнение на посочената **препоръка в одитния доклад на Сметната палата – изграждане на единна база данни и вътрешноведомствен Регистър на програмите**. Всички данни и резултатите от проверките се съдържат в доклад, приет от Съвета.

Трябва да се отбележи, че дейността на дирекцията бе съпроводена от сериозни затруднения:

- аварийни ситуации в работата на интегрираната система за мониторинг - включително пълно спиране на достъп до файлове в системата за твърде продължителен период (пет дни през м. юни, в периода 18 юли – 31 август и почти през целия м. септември). В този период наблюдението в отдел „Национален мониторинг” бе извършвано предимно в ефир;
- непредвидени дългосрочни отсъствия поради заболяване на 3-ма експерти от „Национален мониторинг” и 1 от „Регионален мониторинг” и по-кратки отсъствия по същата причина на още 6-ма експерти;
- затвърдена тенденция рязко да нараства обемът на постъпващите жалби и сигнали от граждани и институции.

Независимо от тези затруднения дирекцията като цяло отчита висока степен на съответствие между планираното и извършеното.

Специфична особеност през месеците септември и октомври бе известно стесняване на обхвата на мониторинга – както по отношение на броя на наблюдаваните програми, така и по обем наблюдение в часове. Въпреки наличието на обективни причини за това (между които рязкото нарастване на броя на постъпващите от граждани и институции жалби и сигнали, чиито проверки отнемат от времето за наблюдение, както и съсредоточаване на наблюдението върху предизборната кампания за частични местни избори), дирекцията отчита тази тенденция като неблагоприятна и полага усилия за пресичането ѝ.

➤ **Административнонаказателна дейност:**

Общият брой на съставените АУАН през периода е **123**, връчени на **65 оператори и други юридически лица**. Отдел „**Национален мониторинг**” е съставил **73 АУАН**, а отдел „**Регионален мониторинг**” – **50**. На регистрирани и лицензирани оператори са съставени **103 АУАН**, а **20 АУАН са за лица, разпространяващи програми без регистрация**. За нарушения в регистрирани **радио**програми са съставени **23** актове, а за нарушения в **телевизионни** програми – **76**; **4** акта са на предприятия, осъществяващи електронни съобщения. **Радио**програмите, **разпространявани без регистрация, са 12, а телевизионните – 8**.

/За сравнение, през 2008 г административнонаказателната дейност се измерва в цифри, както следва: общ брой съставени актове – 98 на 49 оператори. Отдел „Национален мониторинг” е съставил 48 актове, а „Регионален мониторинг” – 50. В радиопрограми нарушенията са 24, а в телевизионни – 74/.

През 2009 г **19** оператори (5 радио и 14 – телевизионни) **имат съставени повече от един акт:**

Радиооператори:

- „Дарик радио” АД – програма „Дарик радио” - **8** бр
- БНР – програма „Хоризонт” - **2** бр.
- „Агенция Витоша” ЕООД – програма „Радио Витоша” – **2** бр.
- „Гей-94” ЕООД, програма „Радио Гей” – **3** бр.
- „Алфа радио” ООД, програма „Алфа радио” – **2** бр.

Телевизионни оператори:

- „Нова Телевизия – ПЧК” ЕАД – програма „Нова телевизия” – **19** бр.
- „Болкан Нюз корпорейшън” ЕАД – програма „Б” ТВ” – **11** бр.
- БНТ – програма „БНТ 1” – **6** бр.
- „Диема вижън” ЕАД – програма „Диема 2” – **3** бр.
- „ТВ 2” ЕООД – **2** бр.
- „СКАТ” ООД – програма „СКАТ” - **2** бр.
- „Балкан Българска телевизия” АД – програма „ББТ” – **2** бр.
- „ТВ Европа” АД – програма „Европа” – **2** бр.
- „България кабел ТВ” ООД – програма „БГТВ” – **2** бр.

- „Кейбълтел” ЕАД (предприятие, осъществяващо ел.съобщения по ЗЕС)– 2 бр.
- „Кейбълтел Прима” АД - /предприятие, осъществяващо ел.съобщения по ЗЕС/ – 2 бр.
- „ТВВ” ООД, програма „ТВВ” – 3 бр.
- „КИС” ООД, програма „КИС 13” – 2 бр.
- „Диана кабел ТВ” ООД, програма „Диана кабел 1” – 2 бр

Разпределението на **нарушенията** е следното:

1. По чл.3, ал.1 от ЗРТ – 21 бр.;
2. По чл. 12, ал.1 от ЗРТ – 6 бр.
3. По чл. 13, ал.3 във връзка с чл.14, ал. 4 от ЗРТ – 8 бр.
4. По чл. 17, ал.2 от ЗРТ – 17 бр.
5. По чл.76, ал.3 от ЗРТ – 2 бр.
6. По чл. 77, ал.2 от ЗРТ – 8 бр.
7. По чл. 79 от ЗРТ – 11 бр.
8. По чл. 80, ал.2 от ЗРТ – 2 бр.
9. По чл.80, ал.5 от ЗРТ – 3 бр.
- 10 По чл. 80, ал. 6 от ЗРТ – 1 бр.
11. По чл.82, ал.1 от ЗРТ – 11 бр.
12. По чл.82, ал.3 от ЗРТ – 1 бр.
13. По чл.83, ал.2 от ЗРТ – 2 бр.
14. По чл. 84, ал. 1от ЗРТ – 1 бр.
15. По чл. 86, ал. 1от ЗРТ – 1 бр.
16. По чл.90, ал.3 от ЗРТ – 3 бр.
17. По чл. 90, ал.4 от ЗРТ – 1 бр.
18. По чл.92, ал.1 от ЗРТ – 1 бр.
19. По чл. 92, ал.2 от ЗРТ – 6 бр.
20. По чл. 125б,ал.3 от ЗРТ – 1 бр.
21. По чл.125в от ЗРТ – 4 бр.
22. По чл.126а,ал.1 от ЗРТ – 1 бр.
23. По чл. 55, ал. 1 от Закона за здравето –7 бр.
24. По чл. 55, ал. 3 от Закона за здравето – 2 бр.

Експертите от дирекцията са се явявали редовно като призовани актосъставители и свидетели по НАХД в Софийски районен съд и в районни съдилища в страната.

Анализът на данните показва, че в сравнение с 2008 г., броят на съставените АУАН е нараснал с 25. Съставените 123 актове са най-много в историята на регулаторния орган. Увеличил се е и броят на нарушителите – с 16. Членовете от ЗРТ, по които са извършени нарушения, са с 4 повече. Експертите от отдел „Национален мониторинг” са установили нарушения по 20 члена (спрямо 14 през 2008 г), а тези от “Регионален мониторинг” – по 16 (спрямо 12 през 2008 г).

Ако през 2008 г са съставени най-много (общо 22) актове за нарушение на чл. 82, ал 1 от ЗРТ – необозначена реклама, през 2009 г. броят на такива актове е два пъти по-малък. За сметка на това, рязко са се увеличили нарушенията на чл. 79 от ЗРТ (от 1 на 10/). Нараснал е броят и на нарушенията на Закона за здравето – пряка и непряка реклама на спиртни напитки (от 2 на 9).

Класацията на нарушенията през 2009 г. убедително оглавяват тези по чл. 3, ал. 1 от ЗРТ – разпространяване на програми без регистрация по реда на ЗРТ. Следват нарушенията по чл. 17, ал. 2, извършени почти изцяло от оператори с програми с национален обхват. На трето място, с двойно увеличение за година, са оператори, които не са предоставили искана от СЕМ информация – чл. 13, ал. 3 от ЗРТ.

Видно е, че административнонаказателните производства гравитират около сериозни нарушения и показват тенденцията в областта на мониторинга за специално внимание към спазването на професионалните стандарти и закрилата на “рисковите групи”, заявени като приоритети на Съвета. Възможно е това явление да се определя и от факта, че в отчетния период се наблюдава висока концентрация на риалити форматите в програмите на големите телевизионни оператори („ВИП Брадър”, „Бягство към победата”, „Мюзик Айдъл”, „Страх”, „Цената на истината”), които потенциално съдържат повишен риск от нарушения поради своето „живо” излъчване и засиления интерес на рекламодателите да позиционират своите стоки главно във високорейтингови предавания.

Националните телевизионни оператори все повече позиционират някои рискови формати (като „Цената на истината” например), застрашаващи децата и непълнолетните, в праймтайм пояса, което води до тежки нарушения на основни принципи на радио- и телевизионната дейност, заложи в ЗРТ, и на някои основни правила относно часовите пояси, в които могат да се излъчват телевизионни предавания, с вредно съдържание, които биха застрашили децата и непълнолетните. Този пояс ясно е определен в медийния закон в съответствие с изискванията на европейското медийно законодателство- и той е след 23.00 ч.

Медийната регулация постоянно се сблъсква с отсъствието на саморегулативни стандарти - особено при големите и влиятелни национални оператори, които би трябвало да служат за пример на всички останали. Неприемливо е да купуваш телевизионен формат на траш игра, който в редица добри европейски практики или изобщо е забранен или се излъчва след 24.00 ч. и да го програмираш в 20.00 ч., защото това е най-рейтинговият пояс, който би донесъл и най-големи печалби. Безогледното налагане на търговския интерес и печалбата и системното неспазване на основни изисквания на медийния закон вероятно ще имат няколко последствия, едно от които ще бъде отлив на зрителска аудитория, която обикновено не е лоялна към една програма, чието съдържание не отговаря на основни законови норми и европейски ценности.

➤ **Работа със сигнали и жалби от граждани и институции:**

В изпълнение на препоръката на Сметната палата, съвместно с дирекция «Правни дейности», бяха разработени и приети от СЕМ Вътрешни правила за организация на работата относно постъпилите в СЕМ сигнали, жалби, запитвания от граждани и юридически лица.

За изминалия период е характерно силното увеличение по обем на тази дейност в областта на мониторинга, както и задълбочаването ѝ по същество. Разнообразието от писмени жалби, запитвания, сигнали, както и от телефонни обаждания и кореспонденция по електронна поща, постъпваща в СЕМ, не позволява отчетливо групиране по проблеми, но, общо взето, за отчетния период резултатите са:

проверени и разгледани **209 преписки** (спрямо 91 през 2008 г). Те могат да бъдат групирани, както следва:

1. По нарушени авторски и сродни права: 18 – преобладават сигнали срещу неправомерно използване на произведения от оператора «Кроа България» в програмата «Тревъл ТВ». Съставен е АУАН по реда на чл.40, ал.2 от ЗАНН, тъй като представител на нарушителя не се е явил. Актът не е все още връчен, поради невъзможност да бъде открит нарушителят. В преписките е ангажирано и Министерство на културата. Има и преписки за филмови произведения, ангажиращи «Филмаутор». Приключването на преписките и предприемането на необходимите действия е извършено с участието на експерта по авторски права - правен консултант на СЕМ.

2. По искане и предоставяне на право на отговор: 30 - предимно от частни лица, почувствали се засегнати в предавания. На всички са изпратени обстойни разяснения за правата по чл.18 от ЗРТ. Повечето сигнали са препратени до съответните оператори и са получени мотивирани отговори от тях.

3. По излъчени реклами, телевизионни игри и услуги с добавена стойност: 36 - мнения за отделни реклами, жалби срещу некоректното поднасяне на т.нар. услуги с добавена стойност и измами в телевизионни игри (преобладават последните). По всички сигнали са извършени проверки. Резултатите от тях са препратени по компетентност към Комисията за защита на конкуренцията.

4. По въпроси за програмната политика на оператори: 65 - освен отговори на конкретни писма с мнения и жалби, практика е кореспонденцията да се препраща до визираните оператори, за да се запознават с тях.

5. По технически въпроси: 12 - основно за нерегулирана сила на звука в рекламните блокове спрямо останалите елементи в програмата. Освен отговори до жалбоподателите е осъществена кореспонденция с оператори и отговорни институции (КРС/).

6. По искания за предоставяне на записи и друга информация: 14 - главно от институции, на които е предоставена исканата информация в рамките на възможностите и правомощията на СЕМ. Останалите са преадресирани към други компетентни инстанции.

7. Други: 34 - изисквания за посочване на вещи лица за извършване на експертизи; частни жалби в хода на предизборните кампании за персонални и политически несъгласия по повод излъчени предизборни форми; за некоректни търговски отношения между оператори и частни лица; за правомерността на разпространение на т.нар. видео наблюдение от оператори; за нарушения в интернет пространството. Предприети са проверки и подготвени експертни отговори в рамките на правомощията на експертите от Съвета.

През периода кореспонденцията засяга почти изцяло оператори с териториален обхват на разпространение Р България (184 срещу 16 за оператори с регионален или местен обхват). При същия числен експертен състав от 12 души отдел „Национален мониторинг“ успя да обхване организационно и технологично лавинообразно нарастващата кореспонденция, и да постигне както високо качество на проверките и отговорите, така и респектиращ обем мониторинг.

Най-много са сигналите, мненията и жалбите, свързани с програмното съдържание (65). Следват тези по излъчени реклами, телевизионни игри и услуги с добавена стойност (34), по искане и предоставяне право на отговор (30), спазването на авторските и сродните им права (18). Очаквано **две трети от преписките са свързани с програмите на големите национални оператори ("Нова телевизия", БНТ, „Б" ТВ" и БНР).**

Традиционно внимание бе отделено на сътрудничеството с **Държавната агенция за закрила на детето**. Независимо от регулярното наблюдение върху "рисково" за деца съдържание и образувателните административнонаказателни производства, Агенцията е била постоянно информирана за предприетите от Съвета действия по всички сигнали, постъпили чрез нея. Така дирекцията затвърди практиката на Съвета да полага специални грижи за закрилата на малолетните и непълнолетните слушатели и зрители от потенциално вредно медийно въздействие.

Постоянен двустранен контакт е установен и с дирекция „ЗАПСП" в **Министерство на културата**. Може да се твърди, че е създаден работещ механизъм за съвместна дейност по жалби на частни лица и колективни органи за управление на авторските права, продуцентски сдружения и др., засягащи нерегламентираното използване на защитени авторски произведения в програмите на радио- и телевизионните оператори. В резултат на проверки, осъществени от Министерство на културата, с последващи сигнали до СЕМ, са съставени актове за установяване на административни нарушения. На свой ред Съветът е получил съдействие и е организиран собствена проверка в дирекцията за получаване на доказателства (документи) за неправомерно излъчени отделни авторски произведения и цели програми. Експертите от дирекцията и правният консултант на СЕМ по ЗАПСП поддържат оперативни контакти с колегите от съответната дирекция в министерството и продължават работата си при взаимно удовлетворение от резултатите ѝ.

В изпълнение на правомощията си по чл. 32, ал.1, т.10 от ЗРТ Съветът е сезирал компетентни органи и институции за констатиране в наблюдаваните програми нарушения по нормативни актове, които са извън приложното поле на ЗРТ. Особено внимателно са разгледани сигнали и жалби на граждани, постъпили в Съвета, отнасящи се до т.нар. „услуги с добавена стойност" (телефонни игри). Извършена е проверка на всеки сигнал и резултатите от тези проверки, както и изготвени презаписи на проблемните предавания са предоставени на **Комисията за защита на конкуренцията** по компетентност. За съжаление, СЕМ не разполага с информация за предприетите от Комисията действия, а такава информация би била от съществена полза за бъдещата работа на експертите, които разглеждат писмата с подобен характер.

По инициатива на правния консултант по ЗАПСП, бяха подготвени презаписи на редица реклами на спиртни напитки със заблуждаващ характер (съществуваща търговска марка с популяризирано фиктивно по-ниско спиртно съдържание в рекламите) и препратени отново до Комисията за защита на конкуренцията.

Засилен е и обменът на информация на експертно равнище с **Комисията за регулиране на съобщенията** по общи проблеми като техническото качество на

разпространяваните от операторите програми, разпространение на нерегистрирани програми в различни населени места и др.

Извършената значителна по обхват и обем дейност в областта на мониторинга дава основание за **следните изводи**:

- Предвидените приоритетни и текущи задачи са изпълнени, като временното стесняване на обхвата на наблюдение е прекратено. Постигнатите резултати във всички дейности и по всички показатели са по-добри от тези през 2008 година;
- Преодолени са редица предишни слабости - предпоставка за недостатъчна ефективност в дейността: С изработването и утвърждаването в оптимален срок на нови документи - нов Правилник за структурата, функциите и дейността по мониторинг, образец на месечен план, както и образец за отчет на дирекцията и на всеки отдел поотделно, актуализирана функционална характеристика на дирекцията, Правилник за организация на работата с постъпили сигнали, жалби и запитвания от институции, организации и граждани са положени основите за прецизно определяне на цели и приоритети, както и за по-точна оценка на работата в дирекцията;
- Новите модели седмичен и месечен график, както и седмичен отчет, са израз на качествено нов подход в работата. Въвеждането им позволи да се прилагат повече видове мониторинг, да се повиши вниманието към тенденции в програмите, към потенциално рискови предавания. Повече са и възможностите за постоянен, ефективен контрол върху работата на всеки експерт;
- Натрупването през периода на три предизборни кампании (две от които последователни) бе сериозно изпитание за дирекцията. Следва да се отбележи, че тя излезе с чест от него. Придобит е експертен и организационен опит в сферата на наблюдение върху важен и специфичен сектор на медийните изяви, каквито са изборителните кампании и при създаването на обстойни анализи на базата на това наблюдение, което досега не е извършвано в дирекцията;
- Създадени са добри предпоставки за качествен скок в цялостната дейност на телевизионните експерти от отдел „Национален мониторинг”, принос за което имат и извършените кадрови промени в отдела. През периода експертно-аналитичната дейност е превърната във водеща. Беше наложена практиката на екипно изготвяне на експертни мнения по значими казуси от медийната дейност. Подобрява се работата на радиоекспертите в отдела;
- Изгражда се добра традиция за професионална, навременна, оперативна реакция на експертно ниво, която подпомага последващите действия на Съвета. (експертно становище за потенциалните рискове от вредно въздействие на риалити формати тип „Страх” и „Цената на истината”) върху физическото и психическото развитие на малолетните и непълнолетните; екипна експертна преценка на евентуални бъдещи или настоящи случаи на последиците от т.нар. “видео наблюдение”, като част от разпространение на програма от съответен оператор, засега в извънстолични територии - отговор до „Габрово кабел”, отговор до евродепутат М. Любчева за „СКАТ”; мнение по изразено официално несъгласие на Интеграционен съвет на хора с увреждания по благотворителните кампании на медиите („НТВ” – „ВИП Брадър”); становище по отразяването на пресконференцията по случая „Киров” с оглед позициониране на т.нар. статична реклама в новинарски материали и др. ;

- Към този нов акцент в работата на отдела може да се причисли и експертната подготовка на констатации, обобщени статистики за нарушения, предварителни проучвания за осъществяването на срещи с представителите на операторите по т.нар. “лоша серийност” във филмовото програмиране и излъчване на реклами за спиртни напитки. Експерти от отдела са участвали във всички проведени до момента срещи от този род в Съвета и продължават последващото си наблюдение по определени обсъдени вече тенденции (подходящо програмиране, преодоляване на включването на заблуждаващи реклами, нарушаващи действащото законодателство, съобразяване с изказаните от Съвета препоръки);
- Продължи тенденцията за стабилно развитие на отдел „Регионален мониторинг”, в който бяха направени кадрови промени за оптимизиране на работата му. С осъществяването на проверки на място е обогатена информацията за реално излъчваните програми, от една страна, и е създадена здрава основа за изграждане на необходимата база данни за операторите и техните програми. От друга страна, **защитена в необходимата степен е надзорната функция на регионалните центрове.** Същевременно е натрупан добър опит в сравнително нова за центровете дейност и са създадени предпоставки за повишаване експертността на ръководителите им;
- Видима е промяната в работата със сигнали на институции, организации и граждани. Освен рязко подобрена оперативност, забележима е тенденцията към ново качество на отговорите по преписките, излизане от досегашния шаблон и съобразяване със значимостта и спецификата на поставяните в сигналите проблеми;
- Налице е обнадеждаваща промяна във взаимоотношенията с дирекция „Информационни технологии”. В условията на осъществяването и продължаващото непрестанно препрограмиране на работата с интегрираната система за мониторинг са потърсени и осъществени в максимална степен компенсаторни действия за ефективна дейност по наблюдението – планирани аналогови записи, въвеждане на нова технология на резервни записи /на DVD рекордер/, преглед в ефир и др. Отчита се подобряване на координацията и съвместните действия, канализиране на отделните усилия в обща посока. Утвърждаването на подобен стил на работа е от изключително значение за бъдещата мониторингова дейност.

Отчетният период от дейността на мониторинга откри и някои слабости и недостатъци:

- Въпреки видимото подобряване на дейността на радиоекспертите в отдел „Национален мониторинг”, остава проблемът с по-категоричното практическо изявяване на експертността в работата;
- В отдел «Регионален мониторинг» е необходимо по-нататъшното усъвършенстване квалификацията на ръководителите на регионалните центрове по административнонаказателната дейност, както и за ограничаване на случаите на неравномерно натоварване на експертите в София;
- Рязко увеличеният обем на сигнали, жалби и запитвания сериозно затруднява всекидневната дейност на експертите, свързана с наблюдението върху програмите;
- Необходимо е по-активно и ясно регламентирано взаимодействие с другите звена от специализираната и общата администрация.

II. 3. НАДЗОРЪТ НА БНР И БНТ.

- СЕМ прие отчет за програмната, технологичната и финансовата дейност на БНР за периода 1 октомври 2008 г. - 30 април 2009 г.;
- СЕМ прие отчет за програмната, технологичната и финансовата дейност на БНТ за периода октомври 2008 г. – март 2009 г.;
- СЕМ даде становище на Министерство на финансите относно тригодишните бюджетни прогнози за дейността на БНР и БНТ с някои препоръки;
- СЕМ прие отчет за програмната, технологичната и финансовата дейност на БНР за периода 30 април 2009 г.- 30 октомври 2009 г.;
- СЕМ прие отчет за програмната, технологичната и финансовата дейност на БНТ за периода март 2009 г.- 30 октомври 2009 г.;
- Избра г-н Милко Илиев Лазаров за член на УС на БНТ;
- СЕМ прие таблица по класификатора на ЕВU за основните видове предавания по жанрове в програмите на обществените оператори БНР и БНТ;
- СЕМ проведе работна среща с ръководството на БНТ и външни продуценти от фирма „Синемак” относно някои проблеми, свързани с производството на български игрални и телевизионни филми от страна на БНТ.

II.4. ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ СТАНДАРТИ.

В областта на професионалните стандарти СЕМ прие редица нормативни документи, регулиращи неговата дейност - правилници, инструкции, становища, структурира дейността си в пет основни направления: лицензиране и регистрация, мониторинг, БНР и БНТ, европейска аудио-визия и финансова политика и администрация. Във връзка с транспонирането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги, СЕМ прие становище по предложения за публично обсъждане Консултационен документ на МК и го публикува на своята интернет страница. СЕМ прие още и становище относно ревизията на Закона за публичното радиоразпръскване и прилагането на чл.37а и чл.47а от ЗРТ, което също е публикувано на неговата интернет страница.

Някои от най- важните резултати от дейността на СЕМ в тази област:

- Становище относно някои професионални стандарти при провеждането на предстоящите радиоконкурси;
- Пет основни направления в дейността на СЕМ: **„Лицензиране и регистрация”** (Анюта Асенова, Георги Стоименов, Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Милен Вълков), **„Мониторинг”** (Анюта Асенова, Анна Хаджиева, Бойчо Кулински, Милен Вълков, Маргарита Пешева), **„Европейска аудиовизия”** (Георги Стоименов, Мария Стефанова, Мая Вапцарова, Маргарита Пешева, Райна Николова), **„БНР и БНТ”** (Бойчо Кулински, Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Мая Вапцарова, Райна Николова) и **„Финансова политика и администрация”** (Анна Хаджиева, Георги Стоименов, Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Милен Вълков);

- План за дейността на СЕМ за първите шест месеца от мандата на председателя на СЕМ, а именно: 25 ноември 2008 г. - 25 май 2009 г., който е публикуван на интернет страницата на Съвета;
- Основни ценностни позиции в бъдещия Експертен съвет на СЕМ;
- Матрица за статистически данни за европейски произведения, съгласно чл.10, ал.2 от ЗРТ и за европейски произведения, създадени от външни продуценти, съгласно чл.10, ал.3 от ЗРТ, излъчени в програмите на телевизионните оператори под юрисдикцията на Р България през 2008 г.;
- Пет примерни теми във връзка с 29-та среща на ЕПРА:1. Пренасяне и адаптиране към националното законодателство на клаузите от Директивата за аудиовизуалните медийни услуги, отнасящи се до регулация на аудиовизуални медийни услуги; 2.Прилагане на Директивата за аудиовизуалните медийни услуги - либерализиране на телевизионните правила за реклама; 3.Свободното слово (свобода на изразяване на мнение в глобалния медиен свят - защита на личната неприкосновеност и зачитане на фундаменталните права); 4.Защита на непълнолетните; 5.Цифрово радио: осъвременяване на стандартите; дебат, план за прилагане, роля на регулаторите и влияние на икономическата криза;
- Резултати от изследванията на агенция „Маркет Линкс” в градовете Силистра, Гоце Делчев, Пазарджик и Перник;
- Решение за откриване на процедура за служебно издаване на програмни лицензи за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, съгласно изискванията на §37 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ и изпрати писма до кандидатите „бТВ”, „Нова телевизия” и „ТВ-2”;
- Решение за определяне на специализиран профил чрез три възрастови групи (до 30 г., между 20 и 45 г. и над 35 г.) в предстоящите конкурси за градовете Пазарджик, Перник, Гоце Делчев и Девин;
- Становище във връзка с Правила на КРС за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово разпространение на сигнали и го изпрати на вниманието на Комисията;
- Становище от доц. Дарина Зиновиева относно прилагането на §37 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ;
- СЕМ отмени с решение 11 становища и решения на регулаторния орган по професионални стандарти, поради тяхната неактуалност;
- Споразумение за сътрудничество с Координационния съвет за аудиовизуални медии на Република Молдова;
- Становище относно Правила на КРС за реда на издаване на разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на телевизионни сигнали, съгласно изискванията на ЗИД на ЗЕС и го публикува на интернет страницата на Съвета;
- Решение за издаване на Бюлетин на СЕМ в електронен вариант;
- Примерни теми за срещата на ЕПРА в Дрезден: „Спонсорство от нетърговски организации”, „Политическа реклама”, „Правила за прилагане на аудио-визуални медийни продукти и извършване на надзор в заключителния период на прилагане на Директивата за аудиовизуалните

медийни услуги”, „Финансиране на обществените медии и държавната помощ: перспективи за преглед на търговското съобщение”, „Лицензиране на доставчиците на аудио-визуално съдържание при цифровизацията”;

- Отчет за дейността на СЕМ за периода 25.11.08-25.05.2009 г.;
- План за дейността на СЕМ за периода 25.05.2009 г - 25.11.2009 г.;
- Задание относно организация за събиране на данни за дял европейски произведения в програмите на националните телевизионни оператори;
- Становище за поведението на електронните медии в условията на предизборната кампания;
- Становище, изработено от Експертния съвет към СЕМ и прието от Съвета, относно проект на списък на събития с важно обществено значение, което беше изпратено за писмени мнения на всички заинтересовани институции;
- Становище относно проекта на одитен доклад на изпълнението на дейността на СЕМ за периода 01.01.2007 г. - 31.12.2008 г., което беше изпратено на вниманието на Сметната палата;
- Становище относно въвеждане на ДАВМУ в ЗРТ;
- Становище относно прилагането на чл.37а и чл.47а от ЗРТ и ревизията на Закона за публичното радиоразпръскване;
- Отчет за дейността на СЕМ през 2008 г. представен в пленарна зала, приет със 157 гласа „за” и 5 гласа „въздържали се”.

II.5. КОРЕГУЛАЦИЯТА.

През отчетния период СЕМ се ръководи от разбирането, че съвместната регулация (корегулация) има особено важно значение за неговата дейност, в интерес на правилното структуриране и хармонизиране на медийната среда като цяло. Съветът отстоява позицията, че превенцията е съществена част от неговата дейност, която ще става все по-важна в условията на цифровизация и навлизането на нелинейните услуги.

Съветът проведе **52 работни срещи** с редица неправителствени организации, работещи в областта на електронните медии, и обсъди с тях редица важни въпроси на медийната регулация.; участва в около 20 дискусии, семинари, конференции. СЕМ проведе и една публична дискусия на тема „Враждебната реч и езикът на омразата”, която беше посрещната много добре от професионалната общност и от гражданското общество.

- Публична дискусия на тема: „Враждебната реч и езикът на омразата в електронните медии”, иницирана от СЕМ, съвместно с АБРО и Съюза на българските електронни медии;
- Работна среща на СЕМ и АБРО относно определяне на специализиран профил в предстоящите радиоконкурси за градовете Пазарджик, Перник, Гоце Делчев и Девин;
- Работна среща на председателя на СЕМ с Барбара Брил, вицепрезидент на Emmis Bulgaria и г-жа Елена Кискинова, „Радио ФМ плюс”;
- Презентация на председателя на СЕМ на семинар на тема: „Многообразие и недискриминация в медиите”, организиран от Комисия за защита от дискриминация в гр. Велинград ;

- Работна среща с УС на АБРО относно предстоящите радиоконкурси и неплатените такси за радио- и телевизионна дейност от радио- и телевизионни оператори - членове на АБРО;
- Работна среща с ръководството на „Фокс Интернешънъл Ченълс България“ относно недопускането в светлата част на денонощието на сцени, съдържащи жестокост и насилие в предаванията и филмите;
- Работна среща на председателя и членовете на СЕМ с „Вътрешен одит“ към СЕМ;
- Работна среща с членовете на Експертния съвет на СЕМ за обсъждане на Устройствения правилник на Експертния съвет;
- Работна среща с одитния екип от Сметната палата относно проект на доклад от извършения одит на финансовото управление на бюджета на СЕМ за периода 1 януари – 30 септември 2007 г.;
- Работна среща и публично представяне на членовете на Експертния съвет;
- Приемане на програма за дейността на Експертния съвет за срок от една година;
- Работни срещи с ръководството на националния телевизионен оператор „Болкан Нюз Корпорейшън“ ЕАД относно прилагането на изискванията на §37 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ;
- Работни срещи с ръководството на „Нова телевизия - Първи частен канал“ ЕАД относно прилагането на изискванията на §37 от ПЗР на ЗРТ;
- Работни срещи с ръководството на „ТВ2“ относно прилагането на изискванията на §37 от ПЗР на ЗРТ;
- Работна среща на председателя на СЕМ с г-жа Верена Шнайдер и г-жа Евгения Паланкова относно ангажиментите на Съвета в реализацията на туининг проекта, съвместно с Министерство на културата;
- Работна среща с АБРО относно неплатените лицензионни такси от членове на организацията и предстоящите радиоконкурси;
- Работна среща на председателя на СЕМ с членовете на Експертния съвет, на която бе обсъден план за неговата дейност през 2009 г.;
- Работна среща с ръководството на „Нова телевизия“ и продуцента на риалити играта „Страх“ и недопускането на предавания, които застрашават физическото и психическото здраве на малолетните и непълнолетните;
- Работна среща с Елена Кискинова, изпълнителен директор на „Радио ФМ плюс“, във връзка с прилагането на Тарифата за таксите за радио- и телевизионна дейност;
- Работна среща с представители на „Радиокомпания Си.Джей“ за представяне на резултатите от едномесечен мониторинг на програма „Енджой“ по спазване на програмните характеристики и програмния профил, съдържащи се в лицензията;
- Участие на СЕМ като съорганизатор в семинар, посветен на спазването на авторските и сродните права, организиран от сп. „Авторски права“ и „Филмаутор“;
- Работна среща с Петър Добрев, като представител на „Техно -България“ ООД, относно някои проблеми в работата на интегрираната система за цифров мониторинг;

- Работна среща на члена на СЕМ Мария Стефанова с представител на чешкия регулаторен орган, който бе на посещение в България;
- Работна среща в Министерство на културата на заседание на Съвета за защита на интелектуалната собственост и Редовния консултативен съвет;
- Работна среща на председателя на СЕМ и членовете на Експертния съвет по повод на риалити играта „Страх“, излъчвана по „Нова телевизия – Първи частен канал“;
- Работна среща на СЕМ с представители на „Радио Експрес“ за обсъждане на резултатите от проведения едномесечен мониторинг по програмната лицензия;
- Работна среща на СЕМ и АБРО относно някои общи действия във връзка с опазването на малолетните и непълнолетните от вредно медийно въздействие;
- Работна среща на СЕМ и КРС в Боровец, на която бяха обсъдени някои проблеми, свързани с предстоящото лицензиране на радио- и телевизионни програми, предназначени за цифрово радиоразпръскване;
- Работна среща на СЕМ с представители на Организациите на децата и хората с увреждания във връзка с опазването на малолетните и непълнолетните от вредно медийно въздействие;
- Работна среща на СЕМ с ръководството на Асоциацията на телевизионните продуценти относно необходимостта от някои изменения в ЗРТ, отнасящи се до дела на външни продукции за националните телевизионни оператори;
- Работна среща на СЕМ с ръководството на БНТ относно приемане на отчет за програмната дейност, технологичното развитие и финансово състояние на БНТ за периода октомври 2008 г. - март 2009 г.;
- Работна среща на СЕМ с ръководството на БНР относно приемане на отчет за програмната дейност, технологичното развитие и финансовото състояние на БНР за периода 1 октомври 2008 г. - 30 април 2009 г.;
- Работна среща с ръководството на „Нова телевизия – Първи частен канал“ относно някои нарушения на добрите нрави във „Вип Брадър-3“ и предприемане на мерки за опазване на малолетните и непълнолетните от вредно телевизионно въздействие;
- Работна среща с ръководствата на „Нова телевизия – Първи частен канал“, „Диема“ и „Фокс Интернешънъл Ченълс България“ относно някои установени нарушения на принципите на радио- и телевизионната дейност на ЗРТ в техните програми;
- Работна среща с одитния екип на Сметната палата за определяне на критериите и показателите за оценка на надзорната дейност, която СЕМ осъществява;
- Работна среща с представители на ОССЕ относно отразяване на предизборната кампания в електронните медии и правомощията на СЕМ, съгласно изискванията на ЗРТ;
- Работна среща на СЕМ с представители на ЦИК относно прилагането на изборното законодателство по време на предизборната кампания за членове на Европейския парламент;

- Работна среща на председателя на СЕМ и членовете на Експертния съвет относно разглеждането на работен документ във връзка с изготвяне от СЕМ на списък на събития с особено важно значение;
- Работна среща на СЕМ с ръководството на „Б”ТВ” и „Нова телевизия – Първи частен канал” по повод кампанията на ракиите „Грозден”, „Пещерска гроздова” и водка „Аляска” и съответствието им на изискванията на ЗРТ;
- Работна среща с ръководството на БНТ и представители на фирма „Синемак” относно някои проблеми, свързани с производството на български игрални и телевизионни филми;
- Работна среща с одитния екип на Сметната палата относно одит на изпълнението на СЕМ за периода 01.01.2007 г.-31.12.2008 г.;
- Работна среща с представител на фирма „Техно България” и външния експерт Стефан Попов във връзка с изпълнение на задълженията на фирмата за поддръжка на интегрираната система за мониторинг;
- Работна среща с представители на БФС, телевизия „Канал 3”, телевизия „ПРО БГ” и телевизия „Ринг” за обсъждане на въпроса с прилагането на §1, т.22 от ДР на ЗРТ;
- Работна среща с ръководствата на АБКО и Сдружението на малките и средни кабелни оператори „Клуб 2000” относно прилагането на чл.125в от ЗРТ;
- Работна среща с ръководството на “Нова телевизия – Първи частен канал” относно новия риалити формат “Цената на истината” и някои установени нарушения на изискванията на ЗРТ;
- Работна среща с представители на сдружение “Християнски център” относно неплатени лицензионни такси за осъществяване на радиодейност;
- Заседание на Експертния съвет към СЕМ, който разгледа и прие проект на становище относно списък на събития от важно обществено значение; прие някои поправки в Правилник за дейността на ЕК и определи дата за провеждане на публична дискусия на тема: ”Медии и деца”;
- Работна среща на членове на СЕМ с делегацията на Консултативния съвет към Рамковата конвенция за защита на националните малцинства у нас;
- Работна среща на членове на СЕМ с Комисията по културата, гражданското общество и медии за представяне на отчета на СЕМ за 2008 г.;
- Работна среща на председателя на СЕМ със заместник-министъра на културата, г-н Димитър Дерелиев, и експерти относно въвеждането на ДАВМУ в ЗРТ , в Министерство на културата;
- Участие в семинар на тема „Професия продуцент”, организиран от „Филмаутор”, съвместно с „Националния филмов център”, БНТ и сп. ”Авторско право” в рамките на фестивала „Златната ракла” на БНТ;
- Участие в международна конференция по въпросите на авторското право и сродните му права, организирана от Министерство на културата;
- Работна среща в гр. Благоевград с ръководителите на регионалните центрове на СЕМ във връзка с извършването на проверки относно нерегламентираните излъчвания на радио- и телевизионни програми;
- Втора работна среща относно спазването на авторските права и прилагането на чл.125в на ЗРТ с представители на АБРО, дирекция „Авторско право” към

МК, АБКО, Сдружение на малките и средни кабелни оператори „Клуб 2000“;

- Трета работна среща относно спазването на авторските права и прилагането на чл.125в на ЗРТ с представители на АБРО, дирекция „Авторско право“ на МК, „Филмаутор“, „Музикаутор“, „Профон“;
- Работна среща на СЕМ и КРС относно предстоящия старт на процедурата по издаване на лицензии за телевизионни програми, предназначени за цифрово радиоразпръскване и актуализиране на Меморандума за спазването на авторските права и защитата на интелектуалната собственост, подписан между СЕМ, КРС и МК;
- Работна среща с ръководството на БНТ за приемане на отчета на обществения оператор за неговата програмна, финансова и технологична дейност в последните шест месеца;
- Работна среща с ръководството на БНР за приемане на отчета на обществения оператор за неговата програмна, финансова и технологична дейност в последните шест месеца;
- Участие в работна група за изменения и допълнения в ЗРТ във връзка с транспонирането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги;
- Участие в работната група за ревизия на Закона за публичното радиоразпръскване;
- Участие в работата на Националния съвет по равнопоставеността между жените и мъжете в Р България към МС;
- Втора работна среща с ръководството на „Нова телевизия - Първи частен канал“ АД относно нарушения на ЗРТ в риалити формата „Цената на истината“ и предаването „Челюсти“;
- Участие в обсъждането на проект за изменение и допълнение на План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване - в МТИТС;
- Среща с китайска делегация, ръководена от заместник-министър, отговарящ за електронните медии в КНР.
- Участие в кръгла маса на тема „Правата он лайн“, сп. „Авторско право“.
- Участие в кръгла маса на тема: „Правата на детето и медиите – сигурност и неприкосновеност на личното пространство“.
- Среща с „България Кабел ТВ“ ООД - Георги Бедников.
- Участие в заседание на Комисията по културата, гражданското общество и медиите относно ЗИД на ЗРТ.
- Среща с ПГ на партия „Атака“ във връзка с предложени промени в Закона за радиото и телевизията.
- Участие в заседание на Съвета за защита на интелектуалната собственост в Министерство на културата.

II. 6. ПРАВНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Дирекция „Правни дейности“ подпомага Съвета за електронни медии в следните основни направления:

1. Административнонаказателна дейност

Във връзка с административнонаказателната дейност на СЕМ, юристите от дирекцията са проверили и докладвали пред СЕМ **115 преписки по съставени актове** от длъжностните лица от дирекция „Мониторинг“.

Вследствие на докладваните преписки председателят на СЕМ е издал:

- **80 (осемдесет) наказателни постановления.**
- **10 (десет) административнонаказателни преписки**, прекратени с мотивирана **резолюция**.
- **25 (двадесет и пет) предупреждения** по чл. 28 “а” от ЗАНН.

От издадените наказателни постановления

- **8 (осем) не са обжалвани и са влезли в сила**
- всички издадени през периода 01 януари 2009 г.- 31 декември 2009 г. наказателни постановления са връчени;
- **72 (седемдесет и две) са обжалвани и са образувани дела** пред съответните съдебни инстанции.

Дирекцията е изготвила **28 (двадесет и осем) касационни жалби** до административни съдилища в страната.

Във връзка с изпълнението на влезлите в сила съдебни решения през посочения период дирекцията е комплектовала и изпратила до АДВ **над 40 преписки** по влезли в сила наказателни постановления. В резултат на тази дейност по бюджета на СЕМ от събрани имуществени санкции за миналата година са постъпили **суми в размер на 163 230, 74 лв.**

2. Процесуално представителство

През 2009 г. са образувани **общо 133 (сто тридесет и три) дела**, по които СЕМ е страна. В отчета са включени всички дела, разделени на две основни групи, както следва:

- Дела, образувани по жалби срещу решения и актове за установяване на публични държавни вземания (АУПВД) – образувани пред Върховния административен съд на Република България дела. В тази част са включени и постановени съдебни актове (определения и решения) от Върховния административен съд на Република България по дела, по които СЕМ е страна, и които са образувани през предходни години.
- Дела, образувани пред районни/ административни съдилища по жалби срещу наказателни постановления, издадени от председателя на СЕМ. В тази част са включени и постановени съдебни актове по дела, образувани пред районни/ административни съдилища срещу наказателни постановления през предходни години.

2.1. Дела пред Върховния административен съд на Република България

2.1.1. През 2009 г. пред Върховния административен съд на Република България са образувани **общо 59 дела**, по които Съветът за електронни медии е страна, както следва:

40 дела, образувани по жалби срещу решения на СЕМ;

От тях:

- **23 дела** - образувани по жалби срещу решения на СЕМ за допускането и класирането на кандидатите в конкурсите за издаване на индивидуални лицензии за осъществяване на радиодейност чрез използване на налични и/или нови електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на територията на градовете Търговище, Разград, Перник, Пазарджик, Гоце Делчев, Девин.
- **17 дела** – образувани по жалби срещу други решения на СЕМ.

19 дела, образувани по жалби срещу актове за установяване на публични държавни вземания (АУПДВ);

2.1.2. Движение (състояние) на образуваните дела.

Постановени решения на тричленен състав – 7, от които:

- решения, с които съдът отхвърля жалбите и потвърждава решенията/ АУПДВ на СЕМ – 6, от които:
 - 5 не са влезли в сила**, тъй като срещу тях са подадени касационни жалби и предстои да бъдат разгледани от петчленен състав,
 - 1 – влязло в сила** по дело № 8372/2009 г. , образувано по жалба на ТВ Микс АД срещу решение № 102/2009 г. на СЕМ. С решение № 11975 от 14.10.2009 г. тричленният състав е отхвърлил жалбата, петчленният състав е потвърдил решението на тричленния състав с решение № 2502 от 24.02.2010 г. по дело № 16126/2009 г.).
- решения, с които съдът отменя решения на СЕМ -1 (с решение № 10286 от 03.08.2009 г. по дело № 6586/2009 г на ВАС, 7 отделение, е отменил решение на СЕМ № 53/2009 г. за класиране на кандидатите в конкурса за гр. Ямбол, честота 102, 2 MHz, потвърдено с решение № 133/ 06.01.2010 г. по дело № 13543/2009 г. на ВАС, петчленен състав).

Насрочени за разглеждане от тричленен състав – 34 дела;

Насрочени или чакат насрочване на петчленен състав – 5 дела;

Прекратени - 17 дела, от които:

- Прекратени поради оттегляне на жалбата – 3 дела;
- Прекратени и присъединени към други дела – 6 дела;
- Прекратени поради липса на правен интерес – 3 дела;
- Прекратени поради подадена жалба след изтичане на преклузивния срок – 2 дела;
- Прекратени поради недопустимост на жалбата (актът не подлежи на оспорване) – 2;
- Прекратени поради невнесена държавна такса – 1.

2.1.3. Решения и определения на Върховния административен съд, постановени през 2009 г. по дела, образувани през предходни години

1. Решение № 47 от 05.01.2009 г. по дело № 14033/2008 г., ВАС, 5 членен състав.
2. Определение № 372 от 09.01.2009 г. по дело № 15317/2008 г., ВАС, седмо отделение.
3. Определение № 543 от 13.01.2009 г. по дело № 15455/2008 г. ВАС, седмо отделение.
4. Определение № 624 от 14.01.2009 г. по дело № 15319/2008 ВАС, седмо отделение.
5. Решение № 1683 от 06.02.2009 г. по дело № 2178/2008 г., ВАС, седмо отделение.
6. Решение № 2153 от 17.02.2009 г. по дело № 10099/2008 г., ВАС, 5 членен състав.
7. Решение № 2172 от 17.02.2009 г. по дело № 14 375/2008 г., ВАС, петчленен състав.
8. Определение № 4481 от 06.04.2009 г. по дело № 1523/2009 г. ВАС, 5 членен състав.
9. Определение № 4632 от 07.04.2009 г. по дело № 2245/2009 г. ВАС, 5 членен състав.
10. Определение № 4996 от 14.04.2009 г. по дело № 2275/2009 г. ВАС, 5 членен състав.
11. Решение № 5421 от 27.04.2009 г. по дело № 2179/2008 г., ВАС, седмо отделение.
12. Решение № 6564 от 20.05.2009 г. по дело № 10950/2008 г., ВАС, петчленен състав.
13. Решение № 10411 от 17.08.2009 г. по дело № 2609/2009 г., ВАС, седмо отделение.
14. Определение № 12834/ 30.10. 2009 г. по дело № 5541/2007 г. на ВАС, седмо отделение.

В изпълнение на служебните си задължения юристите от дирекцията са се явили в около 35 открити съдебни заседания пред ВАС. Изготвени са писмени възражения и касационни жалби до ВАС. По всички дела са изготвени мотивирани писмени защиты.

2.2. Дела, образувани пред районни/ административни съдилища по жалби срещу наказателни постановления, издадени от председателя на СЕМ през 2009 г.

2.2.1. През 2009 г. председателят на СЕМ е издал 80 наказателни постановления, 8 от които не са обжалвани.

От останалите **72 обжалвани наказателни постановления:**

- 2 потвърдени и влезли в сила;
- 4 потвърдени от РС, чакащи решение от АС;
- 1 отменено от РС, чакащо решение от АС;
- 1 потвърдено от РС, обжалвано и насрочено в АС;
- 5 отменени от РС, обжалвани и насрочени в АС;

- 3 потвърдени от РС, обжалвани и чакащи насрочване в АС;
- 1 потвърдено, изменена санкция от РС, обжалвано и чакащо насрочване в АС;
- 5 отменени от РС, обжалвани и чакат насрочване в АС;
- 4 потвърдени от РС, чакат евентуално обжалване и насрочване в АС;
- 1 прекратено производство от РС поради подадена извън срока жалба, чака евентуално обжалване;
- 12 чакат решение от РС;
- 27 са насрочени в РС;
- 6 чакат насрочване в РС.

2.2.2. През 2009 г. са решени и голям брой дела по наказателни постановления, издадени предходни години:

- 13 са потвърдени и влезли в сила;
- 2 са потвърдени с изменена санкция и влезли в сила;
- 1 НП с 2 санкции – едната е потвърдена и влязла в сила, едната е отменена;
- 17 са отменени;
- 1 прекратено производство поради изтекла давност.

Към настоящия момент чакат решения дела по НП, издадени преди 2009 г.:

- 1 от СГС;
- 3 от АССГ;
- 2 от СРС.

Юристите от дирекция “Правни дейности” са се явили в 127 (сто двадесет и седем) съдебни заседания пред районни и административни съдилища (без ВАС), за които са изготвили и представили писмени бележки и защиты.

2.2.3. През 2009 г. по жалби на „Дарик Радио” и „Нова телевизия – Първи частен канал” са образувани и две дела (извън посочените по-горе срещу НП) пред АС - София град, срещу писмо от СЕМ и срещу разпореждане на председателя на СЕМ за спиране на предаването „Цената на истината”. Делата предстои да бъдат разгледани.

3.Административна дейност

Като основна дейност през отчетния период в изпълнение на задълженията си юристите от дирекция „Правни дейности” са подготвили около 20 проекта на вътрешни актове на Съвета, а по представените от други дирекции поректи на вътрешни актове са изготвили становища относно тяхната законосъобразност.

Юристите от дирекцията са извършили следното:

- Изготвяне на проекти на решения на СЕМ;
- Изготвяне на докладни/становища по поставени от СЕМ въпроси, свързани с прилагането на ЗРТ, както и с изпълнение на правомощията на Съвета;
- Дирекцията е изготвила **над 100 придружителни писма** до съдилищата във връзка с обжалвани решения и наказателни постановления;

- Дирекция “Правни дейности”, в изпълнение на резолюции от председателя или протоколни решения на СЕМ, е изготвила **над 42 (четиридесет и две) писма** до оператори, държавни органи и организации, други физически и юридически лица;
- Изготвяне на **40 (четиридесет) договори** и писмени становища по договори, по които СЕМ е страна;
- Изготвяне на писмени становища по всички проекти на актове за установяване на публични държавни вземания;
- Изготвяне на придружителни писма и изпращане на административните преписки по актове за установяване на публични държавни вземания до Върховния административен съд;
- Изготвяне на декларации, молби, пълномощни;
- Юристите от дирекцията са участвали в срещи с оператори във връзка с професионалните стандарти при осъществяване на радио- и телевизионната дейност;
- Във връзка с постъпили заявления по Закона за достъп до обществена информация, юристите от дирекция „Правни дейности” са изготвили документацията по преписките, включваща докладни до СЕМ, решения, писма и протоколи;
- Дирекцията подготви цялостната документация по откриване процедура за обявление по събиране на три оферти и удължаване на срока, които включват заповеди и протоколи;
- Представители на дирекцията взеха участие в семинари и конференции.

II.7. ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

- **За отчетния период в Дирекция “ИТ” са осъществени следните дейности:**
 - Наблюдение и администриране на интегрираната система за мониторинг (ИСМ) Tarsys;
 - Изготвяне на справки и анализи за състоянието на системата Tarsys и поддържане на редовна комуникация с фирмата, която поддържа софтуера на системата и с фирмата доставчик;
 - Наблюдение за нормалната работа на хардуерните компоненти на системата и поддържане на комуникация с фирмите доставчици на оборудването, осигуряване на своевременен ремонт на дефектирани модули;
 - Изготвяне на технически изисквания и провеждане на процедура по три оферти за избор на фирма за поддържане на софтуера на ИСМ;
 - Съдействие на фирмата „Уеб Системи” ООД при провеждане на пълен одит на системата Tarsys;
 - Съдействие на фирмата „Уеб Системи” ООД при пълната преинсталация на кепчър подсистемата на ИСМ;
 - Извършване на проучване, събиране на оферти и избор на харддисков масив за подмяна на лентовата библиотека на ИСМ;
 - Провеждане на процедура по три оферти и контрол по изпълнението относно привеждане в норми на климатизацията и вентилацията на сървърното помещение на СЕМ;
 - Осигуряване на отдел „Мониторинг” с **8985 часа видеозаписи** и **74485 часа аудио записи** телевизионни и радио програми;

- Бяха закупени и въведени в експлоатация два броя DVD рекордери.
- **По отношение на системата за цифров мониторинг** може да се отчете, че липсват инсталационните софтуерни пакети и инструкция за инсталиране на сървърната част на ИСМ. Необходимо е СЕМ да направи официални постъпки за доставяне на тази част от софтуера.
- **Други дейности:**
 - Изготвяне на технически изисквания и провеждане на процедура по три оферти за проектиране и изпълнение на нов сайт на СЕМ;
 - Съдействие на фирмата „Уеб Системи” ООД при прехвърляне информацията от старата интернет страница на новата и провеждане на приемни тестове на всички функционалности, заложи в новата интернет страница;
 - Изготвяне на технологически записки, съобразени с приетата организация в СЕМ;
 - Пълна преинсталация на WINDOWS XP и на OFFICE XP на всички стационарни компютри в СЕМ;
 - Изготвяне на технически изисквания и подготовка на договор за поддържане e-mail адресите xxx@cem.bg;
 - Съдействие на дирекция „Лицензиране и регистриране” при графичното оформяне на лицензите, издавани от СЕМ;
 - Технически и компютърни консултации за служителите;
 - Прехвърляне на видео и звукови материали на различни носители.
- **Изводи и препоръки:**

По отношение на системата за цифров мониторинг:

- След пълната преинсталация на кепчърната подсистема ИСМ заработи стабилно, без образуването на опашки от чакащи записи за обработка;
- Засега периодът от време за съхранение на записите на 30 телевизионни и 23 радио оператори е 24 дни. След доставката на харддискския масив този период трябва да стане три месеца, както е по задание. Конфигурирането на масива ще става много бавно по метода на пробите и грешките, тъй като фирмата, производител на софтуера отказва всякаква комуникация, включително по въпроси, отнасящи се до неизпълнени ангажименти от тяхна страна.

II.8. АДМИНИСТРАТИВНО-ИНФОРМАЦИОННИТЕ ДЕЙНОСТИ

- **В областта на административно-информационните дейности**, в отчетния период, СЕМ е провел **64 заседания**, за които са изготвени **64 протоколи**, както и **128 извлечения** от протоколи от заседания на Съвета. Изготвени са и **7 протоколи** от заседания на Експертния съвет към СЕМ. От всички **проведени срещи са изготвени 39 протоколи**. На интернет страницата на Съвета са публикувани **521 решения**, **67 прессъобщения**, **65 уведомления**, **покани за доброволно изпълнение и актове за установяване на публични**

държавни вземания и 31 становища. Обработена е входяща и изходяща кореспонденция в обем от 8 960 документи.

➤ **СЕМ е осъществил следната международна дейност:**

- Участие в 44-то заседание на Постоянния комитет за трансгранична телевизия, Франция;
- Участие в 29-та редовна среща на ЕПРА, Естония;
- Участие в първата конференция на министрите, които отговарят за медиите и новите технологии от Съвета на Европа и форум „Въздействието на антитерористичното законодателство върху свободата на словото и информацията”, Исландия;
- Участие в семинар относно независимо проучване на показателите за медиен плурализъм в държавите- членки на ЕС;
- Участие в работно посещение в Германия във връзка с туининг проект на тема „Укрепване на капацитета на МК за осигуряване на разработването и изпълнението на национална аудио-визуална политика и защита на авторските права” ;
- Участие в годишна среща на регулаторните органи на държавите- членки на организацията за Черноморско икономическо сътрудничество в Турция;
- Участие в 30-та редовна среща на ЕПРА, Германия;
- Участие в петата международна конференция на тема: „Тероризъм и електронни медии”, в Кипър;
- Участие в семинар на тема: „Наблюдение на аудио-визуалните услуги по заявка в ЕС: пазар и регулаторни въпроси”, Белгия;
- Участие в семинар в работна група на регулаторните органи за аудио-визуални медийни услуги, Белгия.

Членове на СЕМ взеха активно участие в редовната **29-та среща на Европейската платформа на регулаторни органи (ЕПРА през м. май 2009 г. в гр. Талин**, по покана на Съвета за електронни медии на Естония. На срещата присъстваха **125 делегати от 40 държави**, представени бяха **49 регулаторни органи**. Към тях се присъединиха постоянни наблюдатели от Европейската аудио-визуална обсерватория и Европейската комисия. Специално приветствие бе отправено към Аудио-визуалния съвет на Андалусия (Испания), който се присъедини към ЕПРА и стана 52-ият член на платформата.

Първата пленарна сесия бе посветена на **търговските съобщения**. Обсъдени бяха проблеми възникнали вследствие на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги и въпроси, които имат спорен характер или не се решават от същата Директива. Крис Банатвала от Ofcom докладва за сегашното положение при прилагането на Директивата във Великобритания. Той акцентира върху спонсорските кредити или спонсорството от нетърговски организации. Анджелики Флинцани от Националния съвет за радио и телевизия на Гърция представи важни въпроси, които трябва да се вземат предвид при въвеждането на клаузите от Директивата относно продуктовото позициониране, като подчерта днешните тенденции в отделните държави-членки на ЕС. Маргарет Тумелти от Комисията за електронни медии запозна участниците в срещата с опита на Ирландия относно рекламите за деца и регулацията на някои хранителни продукти.

По време на втората пленарна сесия бяха разгледани въпроси относно **прозрачността и отчетността** на регулаторните органи. Проф. Франсоа Йонген се

оказа ревностен защитник за по-голямата отчетност на регулаторите към обществото. Последвалата дискусия разгледа три основни въпроси: Пред кого трябва да се отчетат и показват своята прозрачност регулаторните органи? Относно кои въпроси трябва да има прозрачност и отчетност на регулаторите? Кои са най-подходящите механизми за това ?

В допълнение на пленарните заседания, се оформиха три работни групи, които разгледаха широк кръг от въпроси. Първата работна група направи изчерпателен преглед на бариерите и алтернативите, пред които се изправя **цифровото радио**. Втората група фокусира вниманието си върху **достъпа** на хора със специфични възможности до аудио-визуалните медийни услуги и ролята на регулаторните органи в този процес. Третата група разгледа въпроси, свързани със защитата на непълнолетните, обсъждайки въпроси, свързани с т. нар. **Baby TV Channels** и сътрудничеството между регулаторите във връзка със свободното излъчване на програми с порнографско съдържание.

Членове на СЕМ взеха участие и в **30-та среща на ЕПРА**, която се проведе в гр. Дрезден през **м. октомври 2009 г.** по покана на директорите на държавните медийни органи (DLM), съвместно с регионалния орган за търговски оператори и нови медии на Саксония (SLM). По желание на членовете на ЕПРА, Директивата за аудио-визуални медийни услуги беше в центъра на проведените дискусии. На първата пленарна сесия бяха разгледани въпроси, отнасящи се до „Нелинейните услуги: Развитие на пазара и регулаторни предизвикателства”. Втората сесия беше посветена на „Прилагането на Директивата: Мисия възможна или мисия невъможна?”. За да се осъществят по-фокусирани и практични дискусии, три работни групи заседаваха едновременно по темите: „Политическа реклама” (РГ1); „Самопромоция и кроспромоция” (РГ2) и „Медиен плурализъм” (РГ3).

Членове на СЕМ активно участваха и в срещата на Комитета от експерти на форума за регулаторните органи от Черноморието (BRAAF), който се проведе в Анталия, Република Турция, през м. юни 2009 г. На срещата взеха участие представители от регулаторните органи на Армения, Азърбејджан, България, Грузия, Гърция, Румъния, Руската Федерация, Сърбия, Турция и Украйна. Събитието премина под председателството на г-н Хамит Ерсой, директор на дирекция „Международни връзки” към Висшия съвет за радио и телевизия (RTUK), Турция, и г-н Евгени Кози, изпълнителен мениджър на BSEC, Постоянния международен секретариат.

Комитетът обсъди и внесе поправки в проекта за устава на форума за регулаторните органи от Черноморието, изготвен от RTUK. На срещата бяха взети следните решения:

- Националните регулаторни органи в областта на електронните медии, които са членове на BRAAF, бяха помолени да разгледат и вземат под внимание проекта на устав и ако имат коментари или забележки по него, да ги изпратят до **30 септември 2009 г.** в RTUK;
- Комитетът да създаде мрежа за обмен на кореспонденция, за да може да се финализира и одобри по електронната поща проектът на устав. Списъкът с представителите на тази мрежа да бъде подготвен от RTUK и разпространен до всички членове на BRAAF;
- Ако до **30 септември 2009 г.** не постъпят коментари, текстът на устава ще се смята за одобрен;

- След като получи одобрението на всички членове на BRAF, Висшият съвет за радио и телевизия на Турция (RTUK) ще отправи покана с официални писма до всички регулаторни органи за формално приемане на устава.

Разногласия възникнаха по отношение на Статута на организацията, тъй като Турция изрази желание тази организация да бъде независим орган. Впоследствие, България и Гърция направиха предложение и се взе решение това да бъде организация към ЧИС. Ръководителите на отделните делегации изразиха благодарност към Висшия съвет за радио и телевизия на Турция (RTUK) за гостоприемството и отличната организация на срещата.

II.9. ФИНАНСОВИТЕ ДЕЙНОСТИ

С Постановление № 27 на Министерския съвет от 2009 г. (ДВ бр.13 от 17.02.2009 г.) за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2009 г. на Съвета за електронни медии са утвърдени:

приходи	680 000 лева
разходи	1 906 800 лева
трансфер	1 226 800 лева

Численост на персонала

За 2009 г. е определена численост на персонала 77 щатни бройки, в т.ч. 9 членове на Съвета за електронни медии, избрани и назначени съгласно Закона за радиото и телевизията и 68 щатни бройки административно-технически персонал.

С Решение № 47 от 05.03.2009 г. Съветът за електронни медии закрива две щатни бройки „младши специалист“ към дирекция „Информационни технологии“ и създава нова длъжност „главен секретар“. По този начин определената численост е 76 бройки, в т.ч. 67 административно-технически персонал.

Към 31.12.2009 година от общо 76 щатни бройки, заетите са 75, в т.ч. 9 бройки – членове на СЕМ и 66 бройки административно-технически персонал. Незаетата бройка е в дирекция "Мониторинг".

Съгласно чл.41 от Закона за радиото и телевизията за времето, през което изпълняват своите функции, членовете на Съвета за електронни медии получават месечно възнаграждение в размер, равняващ се на три средномесечни заплати на заетите лица в народното стопанство по данни на Националния статистически институт. Основното месечно възнаграждение се преизчислява всяко тримесечие на основата на средномесечната заплата за последния месец от предходното тримесечие. Основната месечна заплата на членовете на Съвета за електронни медии за първото тримесечие на 2009 г. е 1 698 лева, за второто тримесечие – 1 737 лева, за третото – 1 764 лева и за четвъртото – 1 782 лева.

С Постановление № 46 от 26.02.2009 година (ДВ бр.18/2009 г.) на Министерския съвет за заплатите в бюджетните организации и дейности, на Съвета за електронни медии е утвърдено месечно разпределение на разходите за заплати през 2009 г., в размер на 66 929 лева, в т.ч. и възнагражденията за членовете на СЕМ.

Изпълнение на бюджетната сметка

Приход

За 2009 г. по бюджета на Съвета за електронни медии са одобрени собствени приходи – държавни такси в размер на 680 000 лева.

За периода 01.01. – 31.12.2009 г. приходите са в размер на 1 745 733 лева, което представлява 256.73% от общо одобрените приходи или преизпълнението им е със 156.73%.

Получените приходи включват:

- приходи от такси по Тарифата за таксите за радио- и телевизионна дейност;
- от имуществени санкции по наказателни постановления;
- продажба на конкурсни документи;
- достъп до обществена информация.

Приходите от такси са отразени по § 25-01 такси за административни и други услуги и дейности и са в размер на 1 473 158 лева. Преизпълнението на приходите по план е със 793 158 лева, което представлява 116.64%.

Приходите от такси по ТТРТД включват:

проверка на редовността на документите	26 800 лв.
първоначална такса за лицензия за осъществяване на радиодейност	15 000 лв.
първоначална такса за регистрация за осъществяване на радиодейност	18 500 лв.
първоначална такса за лицензия за осъществяване на телевизионна дейност	7 000 лв.
първоначална такса за регистрация за осъществяване на телевизионна дейност	78 750 лв.
годишна такса за радиодейност	735 641 лв.
годишна такса за телевизионна дейност	517 242 лв.
такси за извършване на промени в условията на издадената лицензия или в регистрираните обстоятелства	74 225 лв.

Приходите от годишни лицензионни и регистрационни такси за надзор по спазването на условията за радио- и телевизионна дейност са общо в размер на 1 252 883 лева, в т.ч.

- за 2006 г. - 55 526 лева
- за 2007 г. - 129 919 лева
- за 2008 г. - 357 104 лева
- за 2009 г. - 710 334 лева

Във връзка със стартирането през 2009 г. на процедура за установяване на публични държавни вземания, дирекция „Финансови дейности“ е изпратила до радио- и телевизионни оператори 179 уведомления за дължими такси за периода 2006 г. - 2008 г. Съставени са 61 бр. актове за установяване на публични държавни вземания, от които 19 акта са обжалвани. В Агенцията за държавни вземания са изпратени 5 акта.

Приходите от имуществени санкции са общо в размер на 163 231 лева и са получени от: „Макс Ченъл“ - 27 770 лв., „Елит медия“ - 21 034 лв., „Агенция Витоша“ - 15 000 лв., ББТ - 14 000 лв., СКАТ - 10 076 лв., „Нова телевизия“ - 8 000 лв., БТВ - 7 000 лв., ПРО.БГ - 6 000 лв., „Евроком кабел“ - 5 539 лв., ЕТ „Д. Бояджиев“ - 5 000 лв., „7 дни ТВ“ - 4 252 лв., „Телевизия ММ“ - 3 685 лв., „Дарик радио“ - 3 249 лв., „РИНГ СВ“ и „Фокс Интернешънъл Ченъл“ - по 3 000 лв., „Нико груп“ - 2 597 лв., „БАЦ“ ЕООД - 2 217 лв., „България кабел“, „Плевен спринт“, „Видеосат 21“, БНР, „Монт 7“, „Рио“ ООД, „Пайнер медия“ и „Диема Вижън“ - по 2 000 лв., „ТВ Варна“ - 1 800 лв., „Фанти Г“ - 1 121 лв. и присъдени съдебни разходи - 2 891 лв. Тези приходи са отразени по *§§ 28-02 глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети.*

С решения №№ от 57 до 77 вкл. от 26.03.2009 г. Съветът за електронни медии откри 21 конкурса за осъществяване на радиодейност в градовете Гоце Делчев, Благоевград, Пазарджик, Перник и Девин. Приходите от продажба на конкурсните книжа за обявените конкурси възлизат на 109 200 лева и са отразени по *§§ 36-19 други неданъчни приходи.*

Приходите от достъп до обществена информация в размер на 144 лева са отразени по *§§ 36-19 други неданъчни приходи*

Разход

През 2009 г. Съветът за електронни медии в осъществяване на своята дейност е изразходвал 1 558 175 лева, което представлява 81.72% от уточнения план и 90.80% от одобрения годишен лимит за разходи (90% от средствата, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2009 г. и съгласно ДР № 1/2009 г. на Министерство на финансите). Най-висок относителен дял в общите разходи заемат разходите за заплати и възнаграждения за персонала – 48.60%, за издръжка – 33.31%, за задължителни осигурителни вноски от работодатели – 8.96%, за капиталови разходи – 4.31%, други възнаграждения за персонала – 4.60% и разходи за членски внос – 0.22%. (Приложение № 2).

Разходите за осъществяваната дейност през 2009 г. (1 558 175 лв.) са финансирани от собствени приходи (1 745 733 лв.). В резултат на това в края на отчетния период наличността е в размер на 187 558 лева, която е внесена в централния бюджет.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На 25 ноември 2009 г. изтече мандатът на председателя на СЕМ, доц. д-р Маргарита Пешева, и на 24 ноември 2009 г. за и.д. председател на СЕМ беше избрана г-жа Мая Вапцарова. Новата 2010 г. е особено важна за развитието на медийната среда. Оттук нататък дейността на регулаторния орган ще се подчинява на цифровизацията и лицензирането на нови програми, предназначени за цифрово разпространение. СЕМ ще продължи и лицензирането на радиопрограми, за което е необходима нова

стратегия за разпределение на радиоресурса, което максимално да отговаря на обществените цели и очаквания. СЕМ ще трябва коренно да промени надзорната си дейност; тя все повече ще се ориентира към наблюдението на радио- и телевизионните програми, с оглед превенцията и защитата на децата от вредно медийно съдържание, специалния надзор върху БНР и БНТ и необходимостта от разширяване на тяхната обществена функция.

Кои са приоритетите в дейността на СЕМ през 2010 г.?

III. 1. Приоритетите

Последните изменения и допълнения в ЗРТ от 2010 г. дават на СЕМ редица нови правомощия и същевременно го изправят пред нови отговорности. В контекста на новата регулаторна рамка основните приоритети в дейността на регулатора за 2010 г. изглеждат така:

- Лицензиране на радио- и телевизионни програми, предназначени за цифрово разпространение;
- Изработване на нова методика в дейността на мониторинга във връзка с предстоящото регулиране на нелинейните услуги;
- Избор на генерални директори на БНР и БНТ;
- Приемане на списък на събития с важно обществено значение и обезпечаване на мерки за защита на достъпа на аудиторията до отразяването им;
- Активно участие на СЕМ в актуализирането от Министерство на културата на Тарифа за таксите за радио- и телевизионна дейност, във връзка със старта на лицензирането на програми, предназначени за цифрово разпространение.

Новите технологии и навлизането в цифровата ера, обуславят необходимост от промяна в работата на СЕМ като колегиален орган - по-активна работа на регулатора по основни направления и засилване на екипния принцип в експертната дейност на Съвета.

III.2. Основните направления

Краят на аналоговата ера и началото на цифровата ера в развитието на медийната среда, създават предпоставки за промяна в работата на регулаторния орган, за да може той успешно да посрещне новите предизвикателства на цифровата телевизия и новото регулиране на нелинейните медийни услуги. През 2009 г. дейността на членовете на СЕМ, в резултат от направените препоръки на Сметната палата, бе обособена в пет основни направления: **“Лицензиране и регистрация”**, **“Мониторинг”**, **“Европейска аудиовизия”**, **“БНР и БНТ”** и **“Финансова политика и администрация”**. През отчетния период, но и преди това, най-активна бе работата на направление **“Мониторинг”** - членовете на СЕМ, които участват в неговата дейност иницираха и проведоха редица работни срещи с ръководството на дирекция **“Мониторинг”** и ръководителите на регионалните центрове по важни въпроси от медийната регулация. Те внесоха за обсъждане от Съвета няколко докладни записки, в които оперативно поставяха важни проблеми, свързани с

дейността на националния и на регионалния мониторинг, в които предлагана различни варианти за тяхното решаване.

Наложителна е промяна в работата на регулаторния орган в посока на известна децентрализация на някои важни дейности по основните направления, по-голямо ангажиране на всички членове на СЕМ с всекидневните задачи, които трябва да се решават в тях. Редица професионални въпроси могат да се подготвят и обсъждат в основните направления, така редица важни проблеми, които се отнасят до определени професионални стандарти ще влизат в дневния ред на заседанията след извършен предварителен експертен анализ. Вече изглежда наложително в дневния ред на заседанията на СЕМ да влизат само най-важните въпроси, отнасящи се до налагането на определени професионални стандарти и тяхното значение за развитие на гражданското общество. Публичните заседания доближават СЕМ до добрите практики в някои други регулаторни органи, които правят публични заседания за обсъждане на експертни становища по особено важни въпроси от медийната регулация. Това ще засили експертността на регулаторния орган и ще му позволи да съсредоточи усилията си върху най-важните професионални стандарти, които имат значение за развитието на гражданското общество - например опазването на децата от вредно медийно съдържание в радио- и телевизионните програми.

III.3. Екипният принцип.

Преходът към цифрова телевизия в Р България ще разшири задълженията на СЕМ не само в областта на лицензирането на нови програми, предназначени за цифрово разпространение, но и в провеждането на рекламната кампания, която трябва да представи предимствата на цифровата телевизия, големите възможности, които се откриват пред българските телевизионни зрители като нейни потребители. Големият обем от нови правомощия и отговорности на СЕМ, съгласно последните изменения и допълнения в ЗРТ от 2010 г., действително налагат по-интензивна работа на регулатора - повече заседания, повече активност и дейности на членовете на СЕМ, участващи в отделните направления, повече публичност и прозрачност при обсъждането на важни професионални стандарти в областта на медийната регулация, което е утвърдена европейска практика. Времето на индивидуалната активност на всеки отделен член на СЕМ чрез експертни становища и предложения може би изтича. Днес Съветът се изправя пред нова различна ситуация - ЗРТ въведе нови професионални стандарти за регулация и върху програмите, излъчвани онлайн, засилена регулация на български и чужди програми по отношение на авторските и сродните права, по-голяма публичност и прозрачност във всекидневната работа на Съвета. Ето защо е наложително експертните становища и предложения да се правят не от името на отделен член на СЕМ, а от името на съответното направление, което е задължено да наблюдава тази дейност. Така членовете на СЕМ, които пряко участват и наблюдават дейностите в отделните направления, ще работят на екипен принцип, което сигурно ще доведе и до високи резултати. В общи линии, това отговаря и на основния принцип на структуриране и дейност на Съвета като колегиален орган.

III.4. Предстоящите задачи

Някои от най-важните предстоящи задачи през 2010 г.:

- СЕМ трябва да стартира процедура на издаване на лицензии за национални програми, предназначени за цифрово разпространение на търговските оператори, в съответствие с първата фаза на цифровия план на МС. Съветът вече стартира тази процедура;
- СЕМ трябва да стартира процедура за издаване на лицензии с национален и регионален обхват на програми, предназначени за цифрово разпространение на обществените оператори БНТ и БНР;
- СЕМ трябва да обяви конкурси за нови радиопрограми в градовете Силистра, Етрополе, Ботевград, Плевен и София;
- СЕМ трябва да извърши регистрации на нови радио- и телевизионни програми, предназначени за кабелни електронни съобщителни мрежи и сателит;
- СЕМ в едномесечен срок трябва да публикува два нови раздела в своя публичен регистър - на доставчиците на медийни услуги по заявка и на предприятията, които разпространяват български и чужди програми чрез кабел и сателит;
- СЕМ трябва да регулира предприятията, които разпространяват български и чужди програми и тяхното задължение на всеки шест месеца да предоставят актуализиран списък на разпространяваните програми и документите, свързани с придобиването на правата за разпространение, както и придобиването на правата за разпространение на произведенията, звукозаписите и записите на аудио-визуални произведения, включени в разпространяваните програми;
- СЕМ трябва коренно да промени методологията на мониторинга, в съответствие с необходимостта от въвеждане на нов вид мониторинг върху онлайн програмите;
- СЕМ трябва да развие и разшири дейността на Експертния съвет, като негов консултативен орган в областта на спазването на принципите за радио- и телевизионната дейност, защита на децата от вредно медийно съдържание, опазването на добрите нрави в предаванията на радио- и телевизионните оператори;
- СЕМ трябва да финализира своята работа по изработването на списък на събития с важно обществено значение и да осигури достъпа на аудиторията до тяхното отразяване;
- СЕМ трябва да продължи активната си дейност в областта на корегулацията - да поддържа професионален диалог с АБРО, с радио- и телевизионните оператори, неправителствените организации и държавните институции, които работят в областта на защита на децата и на човешките права, с организациите за защита на авторските и сродните права;
- СЕМ трябва да поддържа постоянен професионален диалог с обществените оператори - БНР и БНТ, да упражнява специален надзор върху тяхната дейност и развитието на техните програми в обществен интерес;
- СЕМ, при възможност, трябва да разшири и развие дейността на регионалния мониторинг, институционално да укрепи регионалните си центрове за мониторинг и активно да работи в областта на медийната грамотност;
- СЕМ трябва да финализира приемането на всички правилници, съгласно изискванията на СФУК;

- СЕМ трябва да извършва регулярен и фокусиран мониторинг на радио- и телевизионни програми по спазването на изискванията на ЗРТ;
- СЕМ трябва да извършва мониторинг по спазването на изискванията, заложиени в програмните лицензии на радио- и телевизионните оператори.

Това е малка част от предстоящата дейност на СЕМ през 2010 г. Предстои отговорна работа, която ще има важно значение за развитието на медийната среда. Тази дейност ще се осъществява в условията на финансова криза и рестриктивен бюджет, който едва ли ще създаде най-добрите условия за развитието на медийната регулация и на самия регулаторен орган .

Независимо от финансовите трудности, в бъдещата си дейност, Съветът трябва да отговори на високите очаквания на медийната общност, да бъде в крак със стратегическите цели и задачи, които решава Европейският съюз в областта на прехода от аналогова към цифрова наземна телевизия и политиката в защита на децата, на плурализма и демокрацията в областта на аудио-визуалните медийни услуги.

Ключовите думи на медийната регулация у нас и в ЕС, днес и в близко бъдеще, са: **цифровизация, независимост, аудио-визуални медийни услуги, интерактивност, деца, вредно медийно съдържание, жестокост и насилие, добри нрави, свобода на словото, авторски и сродни права, европейски произведения.**

Мая Вапцарова
И.д. Председател на СЕМ